

Svensk telemarknad första halvåret 2002

Innehåll

Tabellförteckning	1
Sammanfattning	2
Syfte och metod	4
Marknaden för telekommunikationer	7
Fast telefoni	9
Abonnemang	9
Förvalskunder.....	10
Omsättning	11
Nationella samtal.....	12
Samtal från fasta nät till mobilnät.....	14
Internationella samtal	16
Mobila teletjänster	18
Operatörer och tjänstetillhandahållare	18
Mobiltelefonikunder	18
Omsättning	20
SMS.....	21
GPRS.....	23
Internetaccess och access med högre överföringskapacitet	24
ISP:er.....	24
Kunder med Internetaccess.....	24
Omsättning	27
Marknadsdata	29
Telekommunikation.....	29
Fast telefoni	30
Mobila teletjänster.....	34
Internetaccess och access med högre överföringskapacitet	40
Deltagarlista	44

Tabellförteckning

Tabell 1a	Fast telefoni och mobila teletjänster - intäkter från slutkund
Tabell 1b	Fast telefoni och mobila teletjänster - procentuell fördelning av intäkter från slutkund
Tabell 1c	Fast telefoni och mobila teletjänster - procentuell tillväxt av intäkter från slutkund
Tabell 2	Genomsnittlig intäkt från ett hushåll - privat konsumtion av teletjänster
Tabell 3	Fast telefoni - antal abonnemang
Tabell 4	Fast telefoni - antal indirekt anslutna kunder för fast telefoni
Tabell 5	Antal ISDN-kanaler
Tabell 6a	Fast telefoni - intäkter från slutkund
Tabell 6b	Fast telefoni - procentuell fördelning av intäkter från slutkund
Tabell 7	Fast telefoni - antal utgående trafikminuter från slutkund
Tabell 8	Fast telefoni - genomsnittlig intäkt per trafikminut från slutkund
Tabell 9	Prisutveckling nationella samtal och samtal från fasta nät till mobilnät
Tabell 10	Mobila teletjänster - tillväxt i antal abonnemang och kontantkort
Tabell 11	Mobila teletjänster - antal abonnemang och kontantkort
Tabell 12	Mobila teletjänster - marknadsandelar - antal abonnemang och kontantkort
Tabell 13a	Mobila teletjänster - intäkter från slutkund
Tabell 13b	Mobila teletjänster - procentuell fördelning av intäkter från slutkund
Tabell 14	Mobila teletjänster - antal från slutkund utgående trafikminuter i GSM- och NMT-näten
Tabell 15	Mobila teletjänster - Internationell roaming i mobilnät - utgående trafikminuter och intäkter
Tabell 16	Mobila teletjänster - genomsnittlig månatlig intäkt
Tabell 17	Mobila teletjänster - SMS-meddelanden
Tabell 18a	Internet - antal aktiva kunder till Internetaccess per accessform
Tabell 18b	Internet - procentuell fördelning av antal aktiva kunder till Internetaccess per accessform
Tabell 19	Internet - antal aktiva kunder till Internetaccess med högre överföringskapacitet
Tabell 20a	Internet - intäkter av Internetaccess från slutkund
Tabell 20b	Internet - procentuell fördelning av intäkter av Internetaccess från slutkund
Tabell 21	Internet - intäkter från Internetrelaterade tjänster från slutkund
Tabell 22	Internet - tillväxt, penetration och genomsnittlig intäkt
Tabell 23	Företag som deltagit i studien

Sammanfattning

Framför allt två företeelser har inverkat på den svenska telemarknaden mer än andra under det första halvåret 2002. Den första är att förvalsreformen kompletterades med att den förvalskund som ringer ett lokalsamtal inte längre behöver slå riktnumret för att kunna använda sin förvalsoperatör. Den andra är att tillväxten i antalet kunder till Internetaccess med högre överföringskapacitet fortsätter att visa samma styrka. Däremot verkar tillväxten i SMS att avta jämfört med tidigare perioder och tillväxttalen för mobilabonnemang har nu stabiliserat sig på en mer modest nivå. Även antalet ISDN-abonnemang minskar nu, både för privatkunder och också företagskunder. Det har redan tidigare varit tydligt att ISDN nått en fas då antalet abonnemang inte ökar längre, men det är först nu som antalet verkligen sjunker.

Den totala marknaden för fast telefon, mobila teletjänster och Internetaccess ökade med 7 procent jämfört med första halvåret 2001 och uppgår till en halvårsomsättning på 23,4 miljarder kronor. I relation till detta kan ställas att operatörernas intäkt per månad från ett hushåll i genomsnitt låg på 509 kronor under första halvåret 2002. Under motsvarande period 2001 låg den på 460 kronor, dvs. en ökning med motsvarande 11 procent på ett år.

Antalet förvalskunder fortsätter att öka. Under första halvåret 2002 steg antalet förvalskunder med 6 procent eller 83 000. Därvidlag har 1 518 000 fasttelefonikunder valt en alternativ operatör till Telia som förvalsoperatör. Av dessa förvalskunder var 1 364 000 privata, vilket motsvarar en tredjedel av samtliga privata abonnemang för fast telefoni (PSTN och ISDN).

Marknadsvärdet för nationella samtal uppgick under första halvåret 2002 till 4,3 miljarder kronor. Intäkterna för detta samtalsslag ligger cirka 0,3 miljarder kronor lägre än under motsvarande period 2001. Denna nedgång är i princip helt hänförlig till lägre intäkter för uppringd access till Internet. Det är sannolikt att vi framöver kommer att få se ett allt mindre användande av uppringd access till Internet i samband med att fler Internetanvändare övergår till någon form av fast uppkoppling.

Under första halvåret 2002 var omsättningen för internationella samtal 797 miljoner kronor vilket är något högre än under motsvarande period ett år tidigare. Marknaden för internationella samtal är det samtalsslag inom fast telefoni som varit konkurrensutsatt längst tid i Sverige, något som också inneburit stadigt sjunkande samtalstaxor för konsumenterna. Denna trend förefaller dock ha brutits under senare tid. Tidigare har samtalstaxorna fallit snabbare än vad tillväxten i trafikvolym kunnat uppväga. PTS siffror visar nu på ett motsatt förhållande.

Utvecklingen inom mobiltelemarknaden visade åter på att tillväxten i antal abonnemang gått in i en lugnare fas. Under halvåret ökade antalet kontraktsabonnemang och kontantkort sammantaget med 4 procent till 7 460 000 och omsättningen för mobila teletjänster ökade med drygt 6 procent till 8,4 miljarder kronor jämfört med motsvarande period 2001. Intresset av att använda kontantkort fortsätter att öka, något som lett till att 53 procent av samtliga GSM-abonnemang för närvarande utgörs av kontantkort. Jämfört med första halvåret 2001 så har andelen kontantkort ökat med 6 procentenheter. Det totala antal abonnemang som andel av hela befolkningen motsvarade nära 84 procent.

Under perioden var cirka 15 tjänstetillhandahållarna av mobila teletjänster verksamma på den svenska marknaden. De nya tjänstetillhandahållarna är emellertid fortfarande små, med en sammanlagd marknadsandel på knappt 2 procent eller 141 000 GSM-abonnemang.

Under första halvåret 2002 fortsatte tillväxten i antalet sända SMS-meddelanden att vara stark, emellertid på en betydligt lägre nivå än tidigare. Under perioden sändes 37 procent fler SMS än under motsvarande period 2001. Räknat i antal är det en ökning med 167 miljoner sända SMS; från 448 miljoner till 615 miljoner. Det är första gången som det inte sänds fler än dubbelt så

många SMS under en viss period jämfört med en motsvarande period ett år tidigare. PTS har flera gånger konstaterat att de bestående höga priserna på SMS pekar på brister i marknadens funktionssätt och att det finns ett fortsatt utrymme för en ökad priskonkurrens. Detta måste alltså anses vara en giltig slutsats, då priserna i princip har varit oförändrade sedan början av 2000, det vill säga i 2,5 år.

De data som PTS nu har om GPRS, pekar på att marknaden för GPRS inte riktigt tagit fart ännu. Den sista juni 2002 fanns det 57 000 abonnenter som hade använt GPRS minst en gång under det andra kvartalet 2002. Ungefär 36 procent av dessa var privatkunder.

Tillväxten i antalet kunder med Internetaccess fortsätter att vara stark i Sverige, även om den är något lägre än under tidigare perioder. Under första halvåret 2002 ökade antalet kunder med mer än 7 procent till 3 037 000.

Per den sista juni 2002 bedömer PTS att 576 000 privata kunder med Internetaccess var uppkopplade till Internet via någon form av access med högre överföringskapacitet. Penetrationen, eller rättare, förhållandet mellan antalet privatkunder uppkopplade till Internet via någon form av access med högre överföringskapacitet och antalet hushåll i Sverige, var 13 procent den sista juni 2002. Jämfört med sista juni ett år tidigare så har penetrationen fördubblats. Accessformen ADSL har fortsatt att dominera utvecklingen även under den aktuella perioden och står nu för 11 procent av den totala marknaden för privata Internetaccesser. Både kabel-tv och fiber-LAN hade närmare 5 procent vardera av den totala privatmarknaden. Av nettotillväxten av privata kunder med Internetaccess under första halvåret 2002, var 71 procent kunder med högre överföringskapacitet. Endast en femtedel av samtliga privatkunder med högre överföringskapacitet har tillgång till 2 Mbps eller mer.

Internetaccess ekonomiska betydelse som tjänst på den svenska telemarknaden fortsatte att förstärkas under första halvåret 2002. Totalt låg omsättningen på marknaden för Internetaccess på 2,62 miljarder kronor. Framför allt är det de fasta avgifterna för ständig uppkoppling som ger allt mer betydande intäkter för ISP:erna. Enbart dessa intäkter steg i värde med 79 procent under perioden jämfört med motsvarande period året innan. Intäkterna från avgifter till ständig uppkoppling, vilka utgjorde 1,19 miljarder kronor, överstiger därmed för första gången de intäkter som genereras av den minutbaserade trafiken för uppringt Internet. De senare utgjorde 1,07 miljarder kronor.

Syfte och metod

Huvudsyftet med denna studie är att kartlägga och analysera utvecklingen av den svenska marknaden för telekommunikation under första halvåret 2002.

Post- och telestyrelsen (PTS) har till uppgift att följa den svenska telemarknadens utveckling och främja konkurrens inom området. Som del i detta arbete utför PTS olika typer av marknadsanalyser. Behovet av och efterfrågan på marknadsstatistik är även stor bland operatörer och hos allmänheten.

Denna rapport fokuserar på följande delmarknader

- Fast telefoni
- Mobila teletjänster
- Internet och access med högre överföringskapacitet

Svensk telemarknad skall främst ses som PTS rapport för statistik om telemarknaden. Fokus i rapporten ligger därför på att redovisa marknadsstatistik. Den innehåller även en analys med kompletterande figurer och diagram som förtydligar siffermaterialet, beskriver den rådande marknadssituationen och pekar på vissa bakomliggande faktorer till den utveckling som sker på telemarknaden. I halvårsrapporten redovisas inga marknadsandelar för enskilda operatörer, vilka dock finns att tillgå i de årliga rapporterna.

Motsvarande marknadsstudier har tidigare genomförts av

• 1994	PA Consulting Group
• 1995	Bohlin & Strömberg
• 1996 - 1997	Stelacon
• 1998	Öhrlings PriceWaterhouseCoopers
• 1999 - 2001	Post- och telestyrelsen

(Härutöver finns officiell statistik framtagen av SIK¹)

På PTS finns information som enligt sekretesslagen bedöms som marknadskänslig². Sådan information är inte använd i denna rapport. Det siffermaterial som ligger till grund för Svensk telemarknad första halvåret 2002 är inhämtat från operatörerna enbart för att användas till denna analys. De operatörer som deltagit finns angivna sist i rapporten under rubriken Deltagarlista. Marknaden beskrivs i denna rapport med halvårssiffror som daterar sig tillbaka till 1999. Äldre

¹ SIK¹ är den myndighet under Näringsdepartementet som ansvarar bland annat för den officiella statistiken inom transport- och kommunikationsområdet (se www.sika-institute.se).

² 8 kap 6 § sekretesslagen.

information, i ett flertal fall tillbaka till 1994, kan sökas i Svensk telemarknad 2001 som finns att tillgå på PTS hemsida www.pts.se.

Rapporten baserar främst på följande informationskällor

- Kvantitativa data inhämtade av PTS från operatörer
- Telefonsamtal med operatörer
- Statistik ur tidigare rapporter motsvarande Svensk telemarknad
- Årsredovisningar
- Sökningar på Internet
- Marknadsundersökningar och analyser av externa konsulter genomförda på uppdrag av PTS
- Andra analyser som PTS genomfört i egen regi

De definitioner som används i frågeformuläret och som ligger till grund för rapporterna, revideras och förtydligas kontinuerligt. För att tydliggöra marknadens utveckling har även segmenteringen i vissa fall ändrats. De förändringar som görs är dock av sådan karaktär att jämförbarheten med tidigare rapporter i stor utsträckning bibehålls.

Revidering av historisk statistik genomförs kontinuerligt i de fall då ytterligare information blir tillgänglig för PTS. Av denna anledning kan statistik för ett och samma år skilja sig åt i olika rapporter. Det är därför väsentligt att den som använder Svensk telemarknad har tillgång till den senast publicerade versionen.

De procenttal som redovisas i rapporten kan pga. avrundningar i vissa fall innehålla mindre avvikelser och därmed leda till att summan av delarna inte alltid blir 100 procent. Det bör även observeras att de belopp som anges i rapporten, exempelvis för intäkter, inte är inflationsjusterade.

Data särredovisas i stor utsträckning fördelat på privatkund och företagskund. Definitionen av en privatkund och en företagskund baserar sig på vem som betalar för tjänsten, oavsett vem som är användare. Kriteriet för att den betalande parten ska betecknas som företagskund är att den har ett organisationsnummer. Motsvarande kriterium för privatkund är personnummer. Detta förfarande medför dock att organisationer förtecknade på personnummer, så som enskild näringsidkare, blir registrerad under kategorin privatkund.

Samtliga intäkter presenterade i rapporten redovisas exklusive moms.

På PTS hemsida (www.pts.se) finns ytterligare marknadsstudier om konkurrenssituationen som PTS har genomfört under 2001 och 2002, antingen i egen regi, tillsammans med andra myndigheter eller med hjälp av konsulter.

Aktuella marknadsstudier:

- Konkurrensen på Internetmarknaden (PTS, mars 2001)
- Mobiltelemarknaden i Sverige ur ett konsument- och konkurrensperspektiv (PTS, KOV och KKV, september 2001)
- Studie av tredjepartsoperatörer på marknaden för mobila teletjänster (PTS, december 2001)
- ALLTID PÅ! Bredbandsmarknaden ur ett konsumentperspektiv (PTS, KOV och KKV, maj 2002)
- IT-infrastrukturen i Sverige, 2002 – Tillgänglighet i olika delar av landet (PTS, augusti 2002)
- Konsumentmarknaden för mobila innehållstjänster – Ett diskussionsunderlag om SMS och övergången till 3G (PTS, augusti 2002)

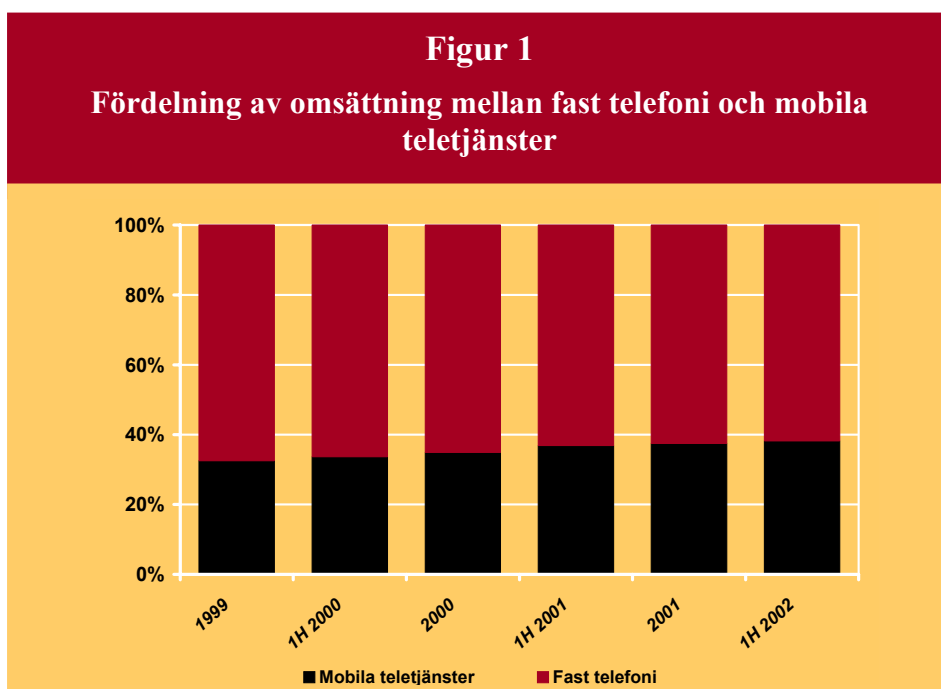

Marknaden för telekommunikationer

Framför allt två företeelser har inverkat på den svenska telemarknaden mer än andra under det första halvåret 2002. Den första är att förvalsreformen kompletterades³ med att den förvalskund som ringer ett lokalsamtal inte längre behöver slå riktnumret för att kunna använda sin förvalsoperatör. Den andra är att tillväxten i antalet kunder till Internetaccess med högre överföringskapacitet fortsätter att visa samma styrka. Däremot verkar tillväxten i SMS att avta jämfört med tidigare perioder och tillväxttalen för mobilabonnemang har nu stabiliserat sig på en mer modest nivå. Den lägre tillväxttakten för mobilabonnemang kan sannolikt tillskrivas att penetrationen i Sverige i dag får anses som hög.

Det har även blivit tydligt att ISDN nått upp till sitt maximala användande. Både privatkunderna och företagskunderna minskar i antal – till och med den trettiokanaliga ISDN-tjänsten (Primary rate) verkar ha nått sitt maximum i antal kunder. Andra accessformer med högre överföringskapacitet, företrädesvis ADSL, har tagit över som accessform bland företagskunder.

Operatörernas intäkter för fast telefoni⁴ och mobila teletjänster ökade under första halvåret 2002 med knappt 3 procent, jämfört med motsvarande period 2001. Omsättningen under halvåret låg på 21,9 miljarder kronor. I dag utgör mobila teletjänster 38 procent av omsättningen för fast telefoni och mobila teletjänster, medan den under första halvåret 2001 utgjorde 37 procent.

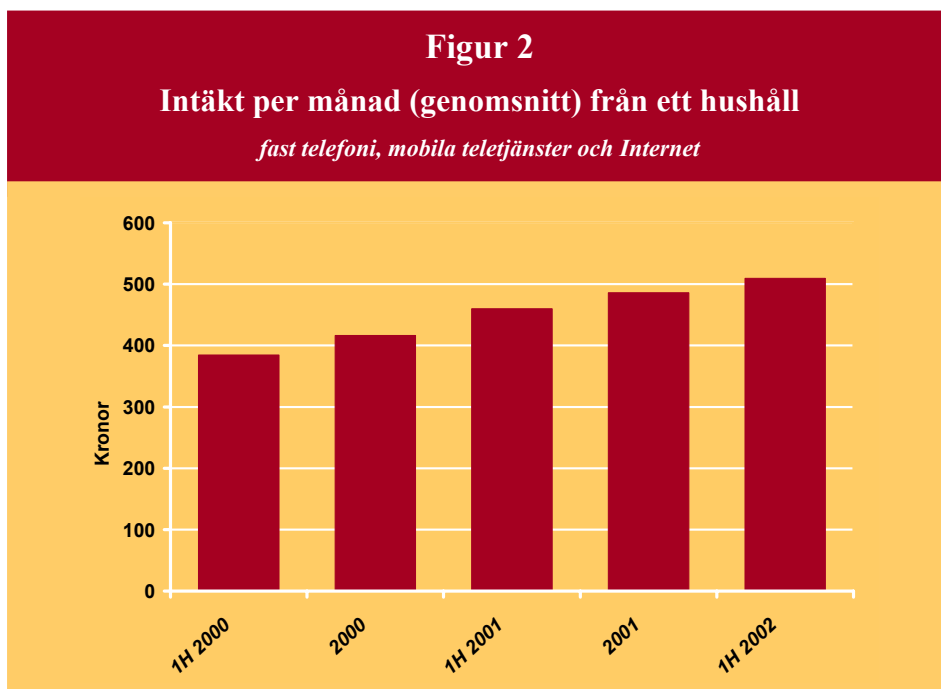

Om även marknaden för Internetaccess räknas in, uppnås en halvårsomsättning på 23,4 miljarder kronor, vilket betyder en ökning på 7 procent jämfört med första halvåret 2001.

³ Infördes den 2 februari 2002.

⁴ Inklusivt intäkter från uppringd Internetaccess.

I det här sammanhanget kan det vara intressant att konstatera att operatörernas intäkt per månad från ett hushåll var i genomsnitt 509 kronor⁵ under första halvåret 2002. Under motsvarande period 2001 var denna intäkt på 460 kronor, dvs. en ökning med motsvarande 11 procent på ett år.

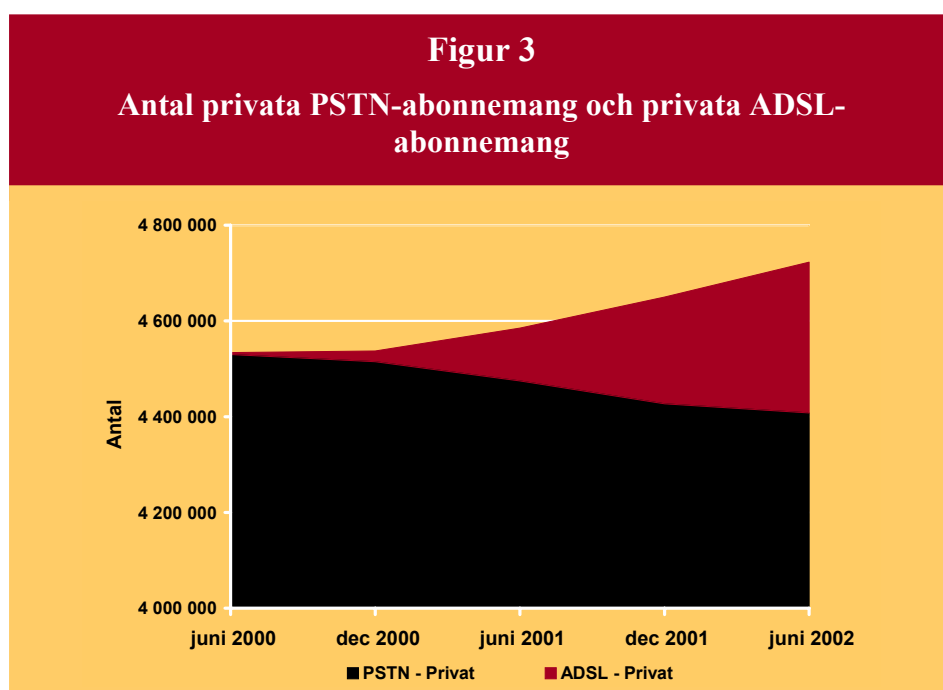
⁵ Inkluderar fast telefoni, mobila teletjänster och Internet. Genomsnittsvärdet är beräknat på att antalet hushåll, enligt SCB:s senaste inkomstfördelningsundersökning, var 4 363 000 vid slutet av 2000. Samma antal hushåll har använts även för de senare tidpunkterna.

Fast telefoni

Abonnemang

Den sista juni 2002 fanns det 5 605 000 PSTN-abonnemang⁶ i Sverige. Bara en bråkdel av dessa – mindre än en promille – tillhandahålls av en annan operatör än Telia. Totalt sett fortsätter antalet PSTN-abonnemang att bli färre. Nära 79 procent av abonnemangen är privata och utgjorde 4 408 000 vid halvårsskiftet 2002.

Även antalet ISDN-abonnemang minskar nu, både för privatkunder och också företagskunder. Det har redan tidigare varit tydligt att ISDN nått en fas då antalet abonnemang inte ökar längre, men det är först nu som antalet verkligen sjunker. Bland privatkunder är det framför allt efterfrågan på ADSL som påverkar intresset för ISDN. Dels som ett alternativ med högre överföringskapacitet till Internetaccess och dels därför att ISDN och ADSL inte kan kombineras i dag. ADSL används enbart för dataöverföring, för fasta telefonitjänster behövs i regel ett PSTN- eller ISDN-abonnemang. Men, för att kunna använda ADSL krävs för närvarande att kunden har ett PSTN-abonnemang i botten. Det betyder att den kund som redan har ett ISDN-abonnemang måste återgå till ett PSTN-abonnemang.

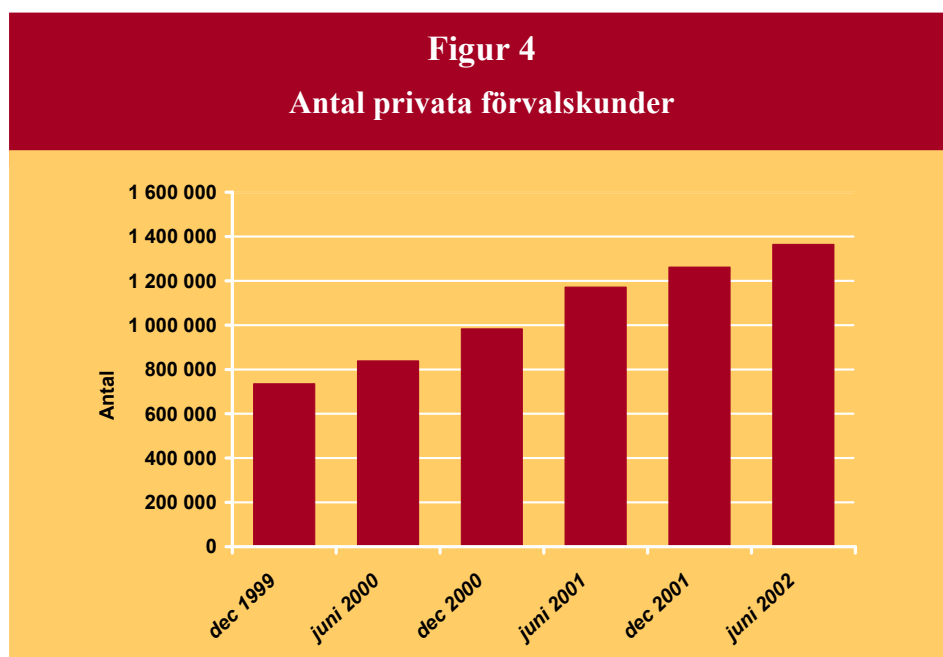
Även för den tyngre varianten av ISDN, dvs. Primary rate, har tillväxten brutits och endast ett hundratal abonnemang har tillkommit under perioden.

⁶ Ett PSTN-abonnemang är liktydigt med en huvudledning till egen slutkund. Vanligtvis är den operatör som har kunder med abonnemang ägare av huvudledningen eller hyr huvudledningen av en nätoperatör (exempelvis genom fullt eller delat tillträde).

Antalet ISDN-abonnemang (ej att förväxlas med ISDN-kanaler) var vid årets slut 276 000, vilket är en nedgång under halvåret med närmare 11 000. Av dessa abonnemang var 20 procent privata.

Förvalskunder

Antalet förvalskunder fortsätter att öka. Under första halvåret 2002 steg antalet förvalskunder med 6 procent eller 83 000. Därvidlag har 1 518 000 fasttelefonikunder valt en alternativ operatör till Telia som förvalsoperatör. Av dessa förvalskunder var 1 364 000 privata, vilket motsvarar en tredjedel av samtliga privata abonnemang för fast telefoni (PSTN och ISDN). Då det i vissa fall kan vara svårt för den enskilde operatören att få information om när en förvalskund byter förvalsoperatör, och således upphör att vara deras förvalskund, finns det risk för att ovan angivna siffror innehåller ett visst mått av dubbelräkning. Men även om så är fallet, är antalet förvalskunder högt och visar att de svenska privatkunderna inte enbart är medvetna om att de har möjlighet att välja och välja bort en operatör, utan även aktivt gör det. Att så är fallet bekräftas även av andra individundersökningar som PTS låtit genomföra.

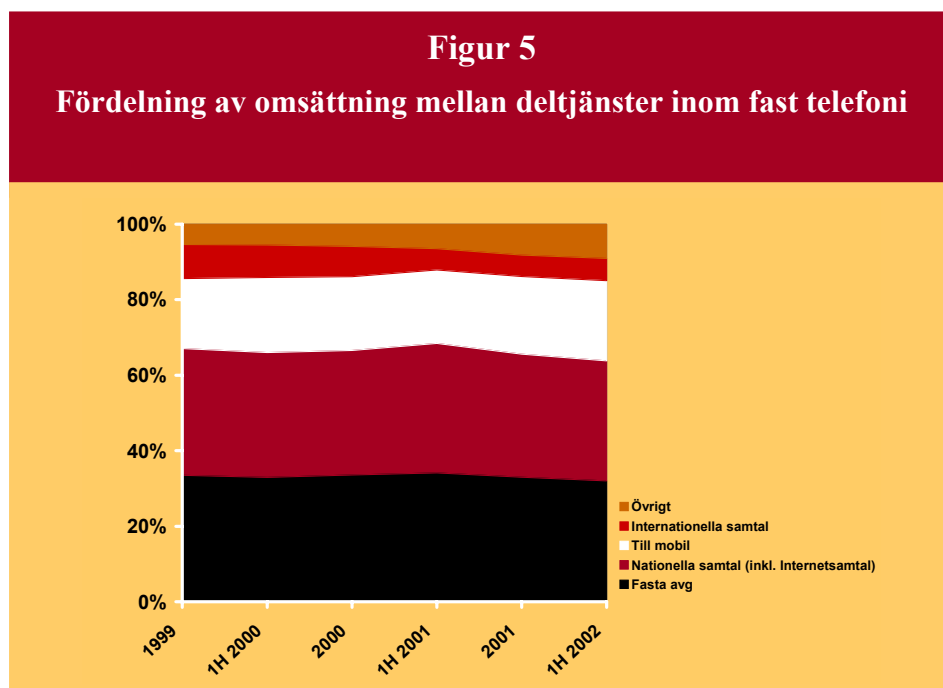
Under perioden⁷ kompletterades förvalsreformen med att den förvalskund som ringer ett lokalsamtal inte längre behöver slå riktnumret för att kunna använda sin förvalsoperatör. Den tidigare ordningen får anses ha utgjort en konkurrensbegränsande faktor som gav Telia vissa fördelar framför övriga operatörer. Genom förändringen har nu villkoren blivit mer jämlika och konkurrensen kunnat stärkas för deltjänsten nationell telefoni. Det är ännu för tidigt att konstatera om förändringen ytterligare har ökat intresset för att välja förvalsoperatör och om den har inverkat på prisutvecklingen för nationella telefonsamtal. Förändringen har dock fått en viss inverkan på de marknadsandelar som alternativa operatörer har av marknadsvärdet för nationella samtal.

⁷ Infördes den 2 februari 2002.

Omsättning

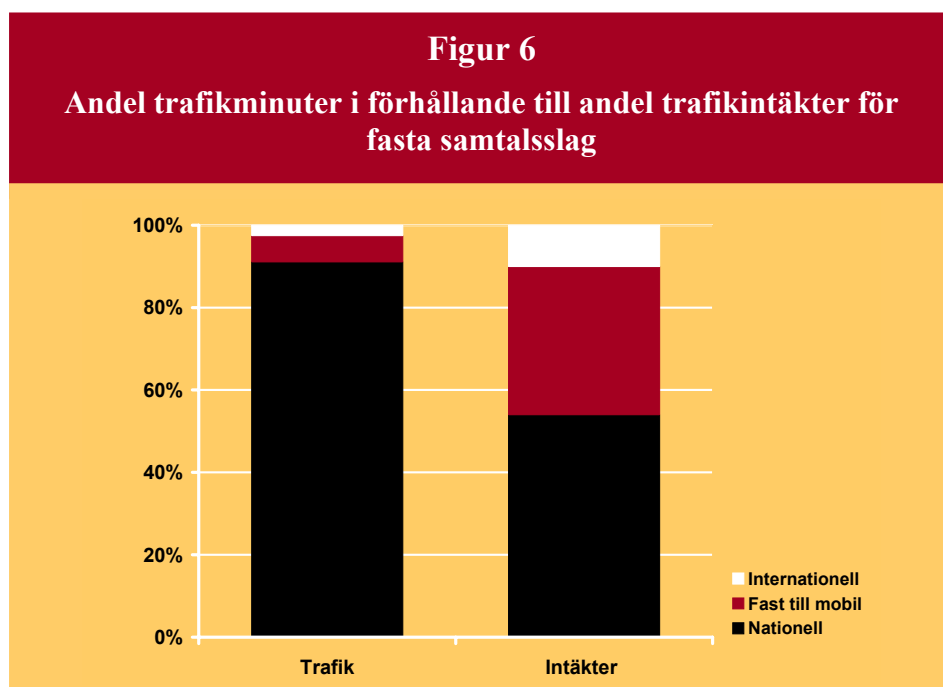
Marknadsvärdet för fast telefoni under första halvåret 2002 uppgick till 13,5 miljarder kronor, vilket innebär att tillväxten på marknaden för fast telefoni fortsätter att vara marginell. Tillväxten under första halvåret 2002 jämfört med motsvarande period 2001 låg under 1 procent.

För de olika deltjänsterna varierar dock utvecklingen något. Intäkter från abonnemang utgör närmare 4,2 miljarder kronor, vilket motsvarar 31 procent av det totala marknadsvärdet för fast telefoni. Under motsvarande period 2001 var dessa intäkter drygt 100 miljoner kronor högre. De lägre intäkterna för abonnemang speglar den utveckling som vi ser i ett kontinuerligt sjunkande antal ISDN- och PSTN-abonnemang. Abonnemangsavgiften är reglerad och skall vara kostnadsbaserad. Senaste höjningen av abonnemangsavgiften genomförde Telia våren 2001, från 84 konor i månaden till 100 kronor i månaden (exklusive moms). Någon konkurrens på marknaden för PSTN- och ISDN-abonnemang existerar i praktiken inte.

Om man enbart beaktar marknadsvärdet för själva samtalstrafiken, dvs. samtalstrafik från utlandssamtal, samtal från fasta nät till mobilnät och nationella samtal – med andra ord de marknadssegment som i dag är konkurrensutsatta – så framträder konkurrenssituationen något mer påtagligt.

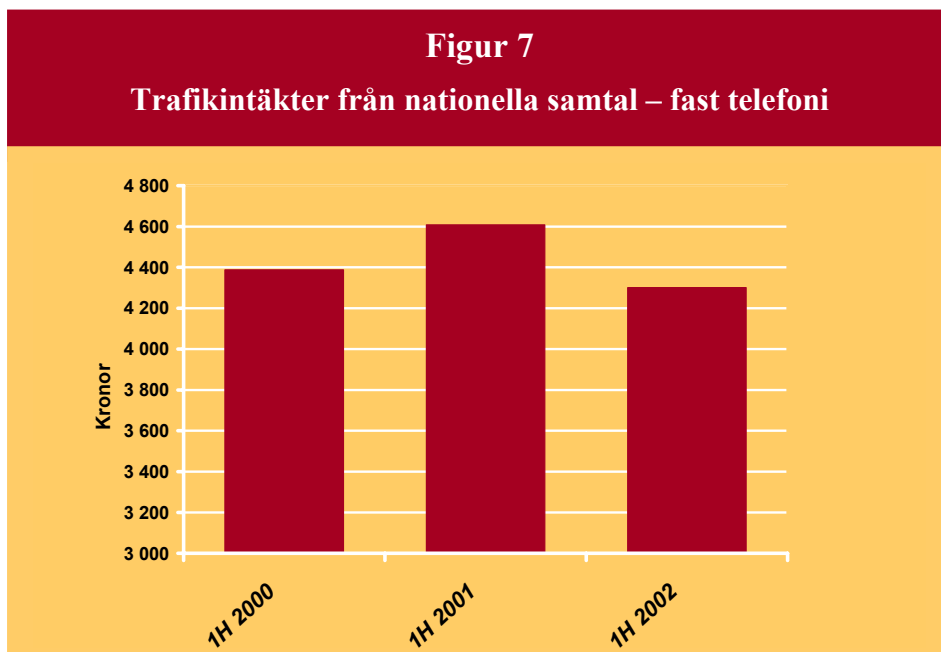
När det gäller marknaden för fast telefoni är det intressant att se på förhållandet mellan intäkterna för olika samtalsslag och omfattningen av den trafikvolym som genererar dessa intäkter. Trots att nationella samtal står för 91 procent av trafiken, så alstrade dessa under första halvåret 2002 enbart 54 procent av intäkterna. Ytterligare en intressant aspekt på detta är att samtal från fasta nät till mobilnät bara står för drygt 6 procent av trafiken, samtidigt som de utgör hela 36 procent av de trafikrelaterade intäkterna.

Nationella samtal

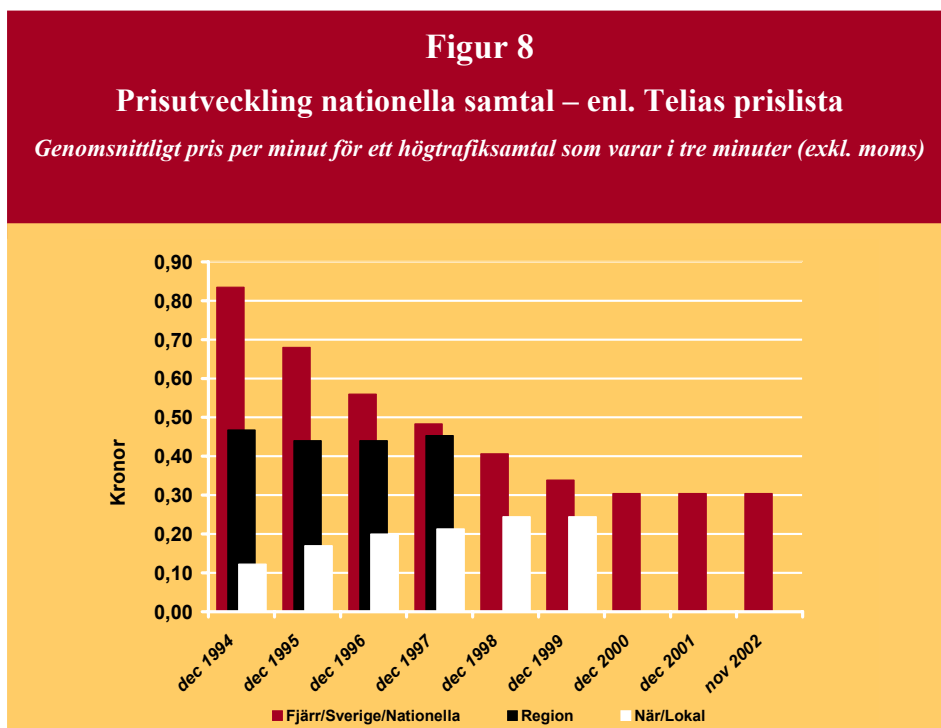
Marknadsvärdet för nationella samtal⁸ uppgick under första halvåret 2002 till 4,3 miljarder kronor. Intäkterna för detta samtalsslag ligger cirka 0,3 miljarder kronor lägre än under motsvarande period 2001. Denna nedgång är i princip helt hänförlig till lägre intäkter för uppringd access till Internet. Intäkterna för Internetsamtal uppskattas till en fjärdedel av intäkterna, vilket är något lägre än den varit under de senast föregående perioderna. Det är sannolikt att vi framöver kommer att få se ett allt mindre användande av uppringd access till Internet i samband med att fler Internetanvändare övergår till någon form av fast uppkoppling. Det är inte omöjligt att det ökande användandet av mobiltelefoner redan sedan tidigare har minskat användandet av fast telefoni, men även om så skulle vara fallet, så har 90-talets enastående Internetutveckling väl kompenserat ett sådant bortfall i trafikminuter i de fasta näten. Skiftet till nya accessformer har nu avslutat den epoken och det är nu sannolikt att vi under de närmaste åren kan komma att få se en substantiell minskning av trafikminuter i de fasta näten. Understrykas skall dock i detta sammanhang, att det här enbart handlar om minskad trafik i sådan form som debiteras per minut. För samtidigt så ökar den trafik som debiteras i form av en fast avgift i samma takt som ADSL får en allt större kundbas.

⁸ Inkluderar även Internetsamtal, dvs. trafik från uppringd access till Internet via PSTN och ISDN.

Den genomsnittliga intäkten per trafikminut för nationella samtal (inklusive Internetsamtal) har legat relativt stabilt på 17 till 18 öre per minut under de senaste två åren. Ett Internetsamtal ligger runt 13 öre per minut och ett nationellt telefonsamtal runt 20 öre per minut.

Den stabila intäktsutvecklingen bekräftas även av att Telias priser på nationella samtal har legat stilla sedan våren 2000 då Telia införde en enhetlig taxa för lokalsamtal och Sverigesamtal. Under denna tid har heller inga förändringar gjorts i priser mellan hög- och lågtrafiktaxa. I figur 8 nedan kan man följa prisutvecklingen för ett genomsnittssamtal på tre minuter för de olika samtalsslagen. Beräkningarna är gjorda utifrån Telias priser. Telias slutkundpris för nationella samtal skall vara kostnadsbaserade, eftersom Telia har SMP-status. Det betyder att Telia är anmält till EU-kommissionen som en operatör med betydande inflytande på den svenska marknaden. Genom detta finns ett krav på Telia att hålla kostnadsbaserade priser för vissa tjänster. Telia är också skyldigt att hålla kostnadsbaserade samtrafikavgifter i de fasta näten, och dessa avgifter har sänkts under de senaste åren.

Öppningsavgiften för nationella samtal har successivt höjts sedan 1994.⁹ Då var Telias öppningsavgift 12 öre (exkl. moms), för att nu sedan ett par år ligga på 36 öre. Öppningsavgifterna varierar från operatör till operatör och ligger mellan 24 och 52 öre. Eftersom öppningsavgiften är lika stor för alla typer av samtal, blir dess procentuella prispåverkan störst för de typer av samtal som har lägst minutpris, dvs. nationella samtal. Kunderna har av naturliga skäl en låg medvetenhet om öppningsavgiftens förhållandevis stora inverkan på samtalspriserna. Några teleoperatörer, bl.a. Telenordia och TeliTel, erbjuder emellertid telefonitjänster utan öppningsavgift. I gengäld är då minutpriserna väsentligt högre.

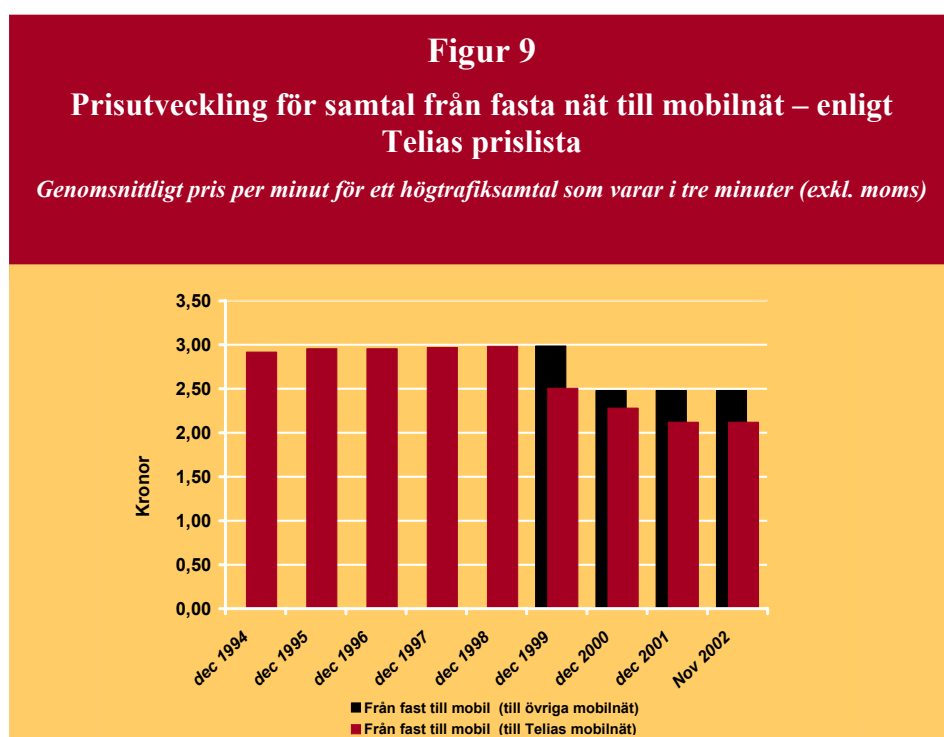
Samtal från fasta nät till mobilnät

Samtal från fasta nät till mobilnät utgör, med sina 2,9 miljarder kronor, en förhållandevis stor andel av det totala marknadsvärdet för fast telefoni. Under första halvåret 2002 var dess andel strax över 21 procent av de totala intäkterna för fast telefoni, medan andelen för motsvarande period 2001 låg en bit under 21 procent. PTS har sedan tidigare kunnat utläsa att tillväxtutvecklingen för dessa intäkter under en viss tid planade ut. Sedan något år har tillväxten av intäkterna från fasta nät till mobilnät åter ökat. Orsaken till detta finner man troligen i att priserna inte har pressats nedåt i någon större utsträckning under senare tid trots att bruket av tjänsten har ökat. Antalet trafikminuter steg under perioden med drygt 13 procent i jämförelse med motsvarande period 2001, samtidigt var tillväxten i intäkter 10 procent.

⁹ Telias öppningsavgift är den samma för alla samtalsslag inom fast telefoni.

PTS noterar att Telias priser för samtal från det fasta nätet till ett mobilnät inte har förändrat sig under första halvåret 2002. I figur 9 kan man följa prisutvecklingen för ett genomsnittssamtal på tre minuter från det fasta nätet till ett mobilnät. Beräkningarna är gjorda utifrån Telias priser. Ser man till priset för ett sådant samtal till annan operatörs mobilnät så har det inte ändrat sig sedan 2000. Priset för samtal från Telias fasta nät till Telias eget mobilnät sjönk dock under 2001.

Den främsta orsaken till att slutkundspriserna för samtal från fasta nät till mobilnät fallit under tidigare perioder, har varit att Telias samtrafikavgifter för samtal som termineras i Telias mobilnät sänkts enligt krav från PTS. Samtrafikavgifterna är de avgifter teleoperatörerna tar ut av varandra när de trafikerar varandras telenät. Något sådant krav har PTS däremot ännu inte ställt på de två övriga mobilnätoperatörerna. Det kan dock komma att ske i framtiden, eftersom PTS har beslutat¹⁰ att även Tele2 och Vodafone har betydande inflytande, så kallad SMP-status, på samtrafikmarknaden. Beslutet innebär att PTS kommer att granska om Vodafones och Tele2:s samtrafikavgifter är kostnadsorienterade. Detta beslut har dock överklagats till Länsrätten av både Vodafone och Tele2.

Det är just skillnaden i samtrafikavgifter som fått till följd de betydande differenser i slutkundspriser mellan ett samtal som rings från det fasta nätet till Telias mobilnät och ett motsvarande samtal som rings till något av de två övriga mobilnäten. Under första halvåret 2002 har Telias samtrafikavgifter sänkts ytterligare, men dessa sänkningar har alltså upphört att ha effekt på slutkundspriserna. Det finns därför anledning att ifrågasätta på om marknaden kan anses fungera på ett tillfredsställande sätt.

¹⁰ Beslutet meddelades den 21 februari 2002.

Priserna för motsvarande samtal hos övriga operatörer varierar även de, beroende på vilket mobilnät som kunden ringer till. Överlag ligger minutpriset för privatkunder under högtrafik på mellan 1,65 kronor och 2,50 kronor (inklusive moms).

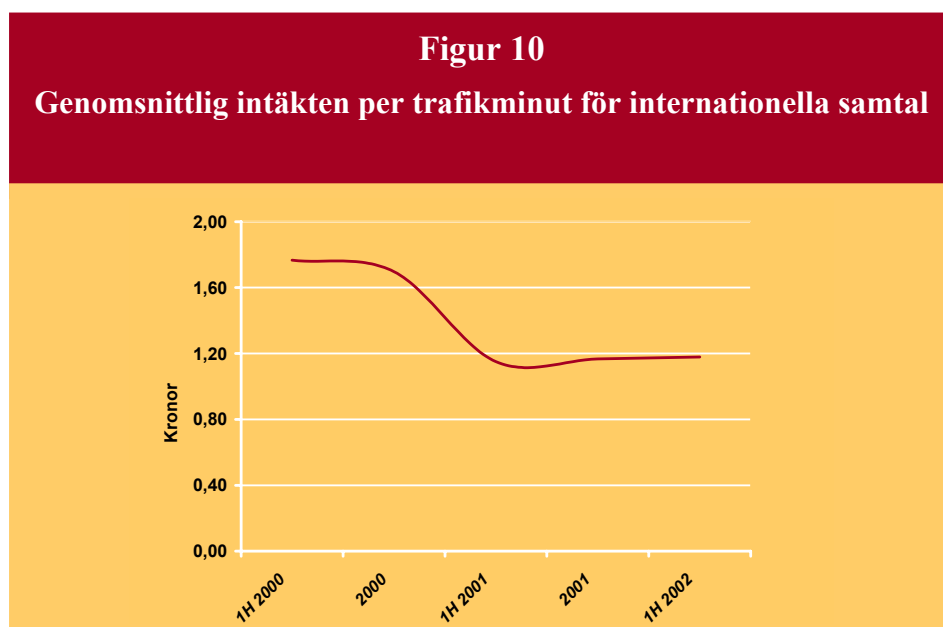
Operatörernas genomsnittliga intäkt per trafikminut för samtal från fasta nät till mobilnät har sjunkit marginellt mellan första halvåret 2001 och motsvarande period 2002, från 1,73 kronor per minut till 1,68 kronor per minut.

Internationella samtal

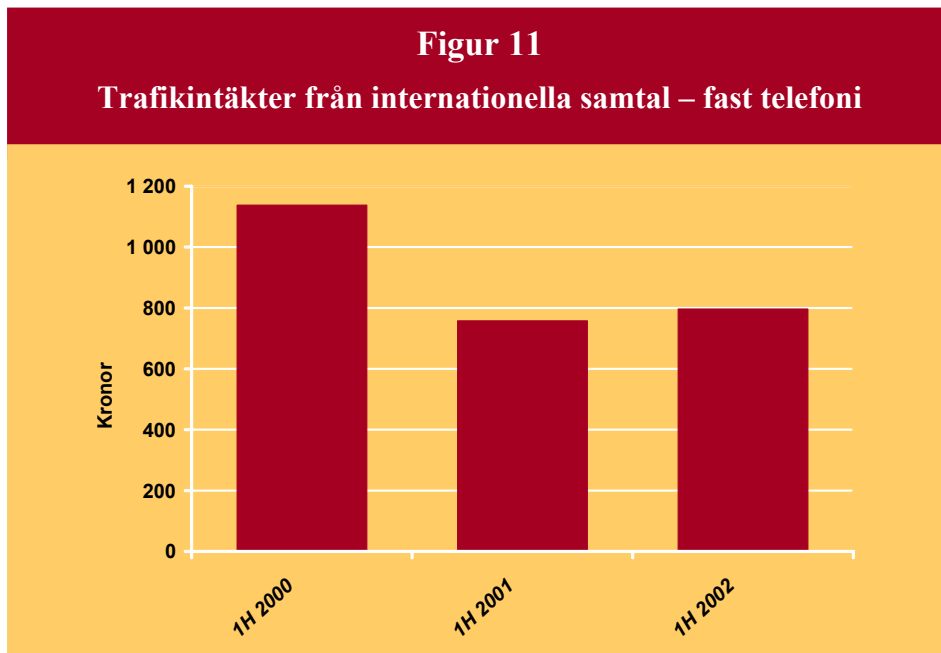
Marknaden för internationella samtal är det samtalsslag inom fast telefoni som varit konkurrensutsatt längst tid i Sverige, något som också inneburit stadigt sjunkande samtalstaxor för konsumenterna under en längre tid. Denna trend förefaller dock ha brutits under senare tid.

Tidigare har samtalstaxorna fallit snabbare än vad tillväxten i trafikvolym kunnat uppväga. PTS siffror visar nu på ett motsatt förhållande: under perioden ökade trafikvolymen jämfört med motsvarande period 2001 med knappt 3 procent, samtidigt ökade värdet på marknaden för internationella samtal med 5 procent. Det man här ska ha i minnet är att värdet på denna marknad faktiskt sjönk med hela 33 procent mellan första halvåret 2000 och första halvåret 2001.

Även den genomsnittliga intäkten per trafikminut för internationella samtal pekar på att vi här ser ett trendbrott. Jämfört med första halvåret 2001 har genomsnittsintäkten per trafikminut stabiliserat sig eller till och med stigit något under första halvåret 2002, från 1,15 kronor per minut till 1,18 kronor per minut. Detta ska jämföras med att motsvarande värde under första halvåret 2000 låg på

Under första halvåret 2002 var omsättningen för internationella samtal 797 miljoner kronor eller knappt 6 procent av det totala marknadsvärdet för fast telefoni. Under motsvarande perioder 2000 och 2001, omsatte marknaden 1 138 miljoner kronor och 758 miljoner kronor.

Mobila teletjänster

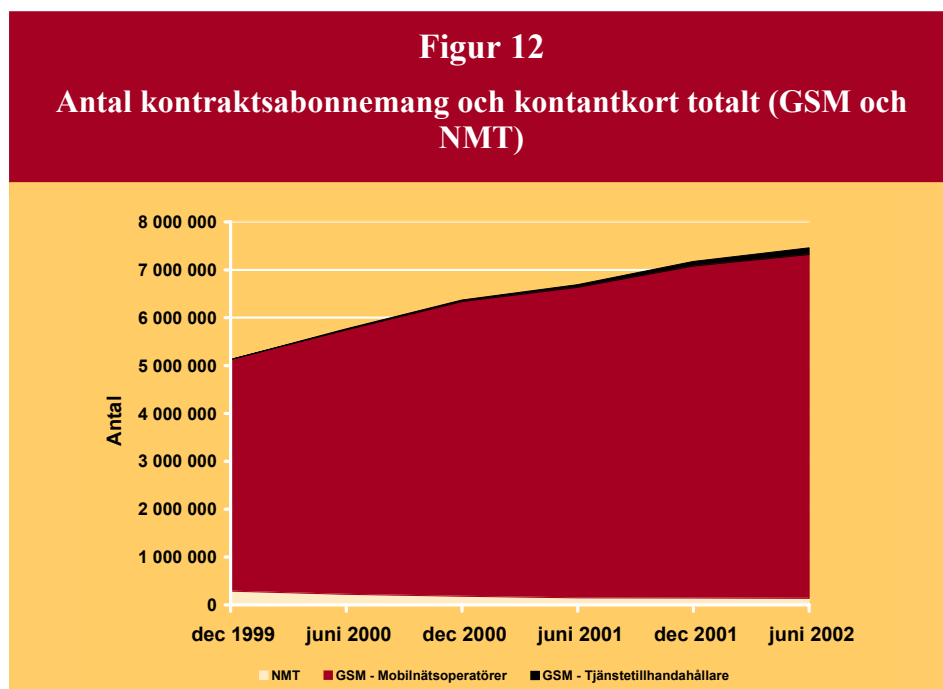
Operatörer och tjänstetillhandahållare

Under första halvåret 2002 verkade tre mobiloperatörer med egna GSM-mobilnät i Sverige: Telia, Tele2 och Vodafone. Utöver detta fortsätter Telia att driva sitt analoga NMT 450-nät.

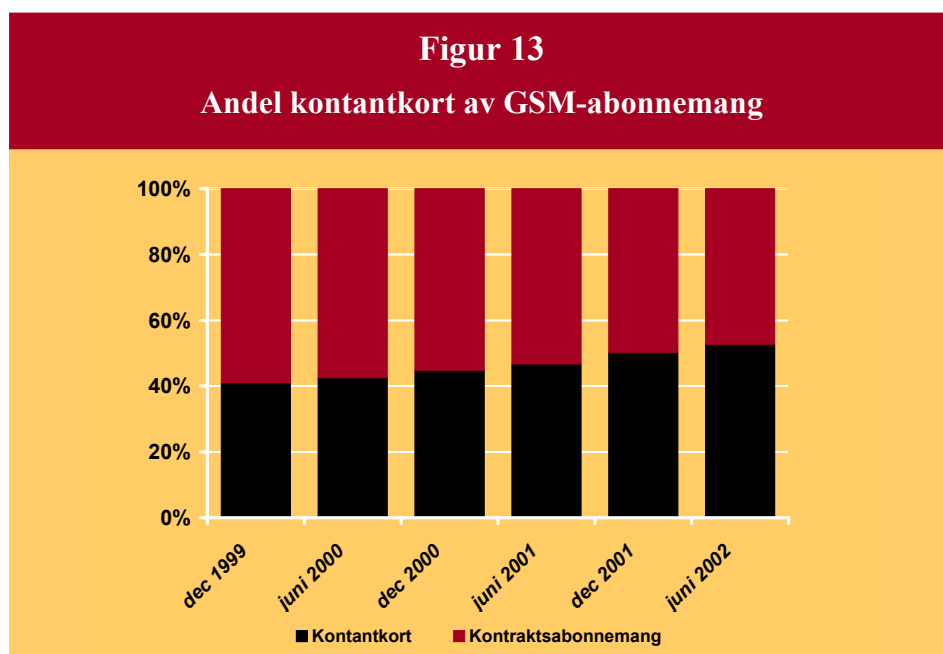
Under perioden var inemot femton tjänstetillhandahållare verksamma på marknaden för mobila teletjänster. Några av dessa drivs emellertid av de nätägande mobiloperatörerna. Till dessa kan inräknas Tango (Optimal Telecom) som ägs av Tele2, Halebop Mobile som ägs av Telia och Lunar Mobile som ägs av Vodafone. Den verksamhet som bedrivs av de tjänstetillhandahållare som tecknat avtal med mobilnätoperatörerna om tillgång till mobil nätkapacitet, är emellertid tämligen begränsad i sin omfattning.

Mobiltelefonikunder

Utvecklingen under första halvåret 2002 visade åter att mobiltelemarknaden gått in i en lugnare fas avseende tillväxt i antal abonnemang. Under halvåret ökade antalet kontraktsabonnemang och kontantkort sammantaget med 4 procent. Motsvarande tillväxt för första halvåret 2001 var 5 procent och för 2000 nära 13 procent. Antalet kontraktsabonnemang och kontantkort var 7 460 000 per den sista juni 2002. Av dessa utgjorde 140 000 NMT-abonnemang, det vill säga 2 procent. I relation till att antalet abonnemang ökade med 4 procent, bör även nämnas att antalet trafikminuter i de mobila näten ökade med 14 procent mellan motsvarande perioder.

Intresset av att använda kontantkort i stället för kontraktsabonnemang fortsätter att öka, något som lett till att 53 procent av samtliga GSM-abonnemang för närvarande utgörs av kontantkort. Jämfört med första halvåret 2001 så har andelen kontantkort ökat med 6 procentenheter.

Visserligen är de nya tjänstetillhandahållarna av mobila teletjänster fortfarande små, med en sammanlagd marknadsandel på knappt 2 procent av det totala antalet kontraktsabonnemang och kontantkort – det motsvarar 141 000 – men samtidigt kan man konstatera att tjänstetillhandahållarna under första halvåret 2002 trots allt attraherat kunder till sina GSM-abonnemang.¹¹ Av den totala tillväxten i antal kontraktsabonnemang och kontantkort på 283 000, har tjänstetillhandahållarna tagit nära 16 procent.

Antalet privataabonnemang var vid slutet av året 5 876 000, vilket motsvarar 79 procent av samtliga abonnemang. Närmare 66 procent av de privata abonnemangen utgjordes av kontantkort¹², vilket är en ökning från 59 procent sedan sista juni 2001. Antalet företagsabonnemang var vid motsvarande tidpunkt 1 583 000.

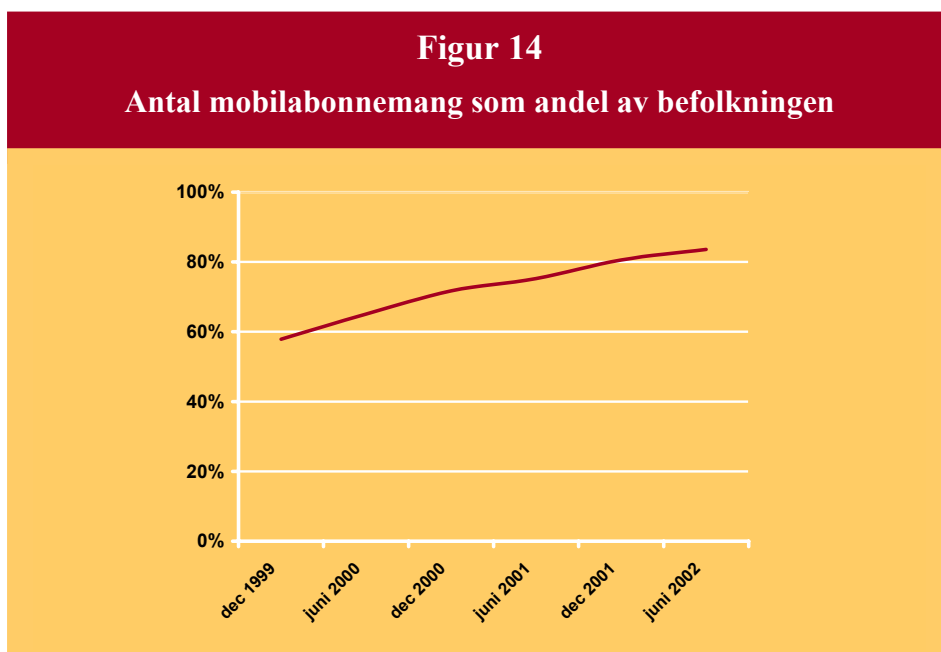
Av stort intresse är alltid den penetration som uppnåtts på en viss marknad, så även här. Det är emellertid inte möjligt att på ett korrekt sätt beräkna penetrationen för mobiltelefonabonnemang utifrån ovan angivna siffror, eftersom det inte är ovanligt att en person har flera abonnemang. Måttet totalt antal abonnemang som andel av hela befolkningen för att ange en viss form av penetrationen förekommer dock och skulle vid en beräkning motsvara nära 84 procent¹³ sista juni 2002. Vid motsvarande tidpunkt ett år tidigare låg andelen på 75 procent¹⁴.

¹¹ Här beaktas endast de tjänstetillhandahållare som inte ägs av mobilnätoperatörerna.

¹² På grund av svårigheter i att definiera huruvida det är en företagskund eller en privatkund som införskaffat ett kontantkort, definieras samtliga kontantkort som privata i denna rapport.

¹³ Baserad på SCB:s befolkningsstatistik den 30 juni 2002. Folkmängd: 8 924 344.

¹⁴ Baserad på SCB:s befolkningsstatistik den 30 juni 2001. Folkmängd: 8 894 495.

Omsättning

Omsättningen för mobila teletjänster ökade med drygt 6 procent från 7,9 miljarder kronor under första halvåret 2001 till 8,4 miljarder kronor under motsvarande period 2002. Av de totala intäkterna härrör 48 procent från privatkunder.

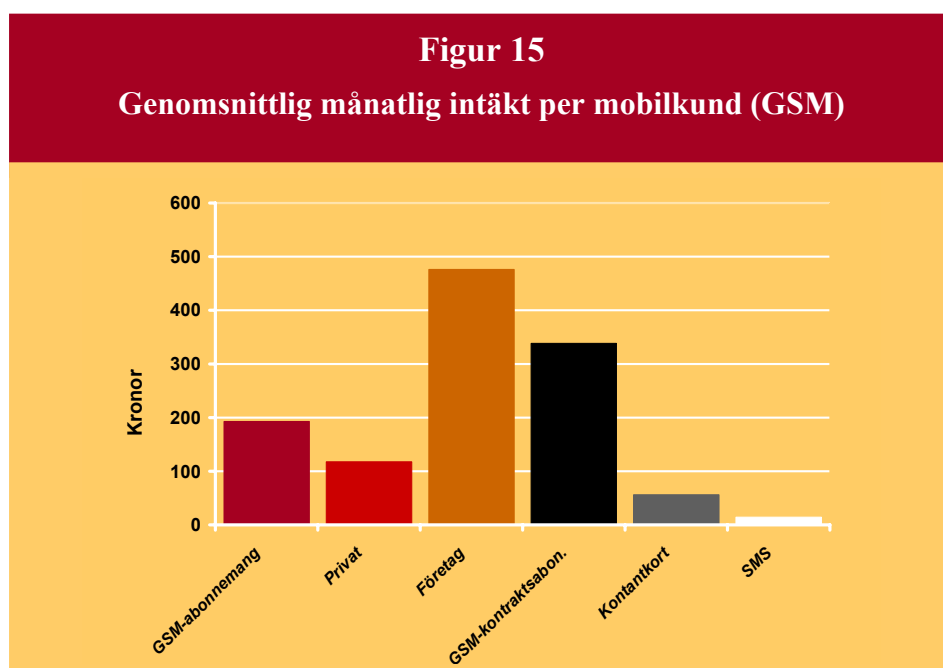
Ett sätt att mäta konkurrensutvecklingen på marknaden är genom att jämföra priser – både över tid och mellan operatörer. Det är dock av olika anledningar behäftat med vissa svårigheter att på ett ändamålsenligt sätt realisera prisjämförelser för just mobil telefoni. Ett alternativ är att istället bedöma utvecklingen av genomsnittsintäkter. Det bör dock framhållas att förändrade genomsnittsintäkter inte är synonymt med förändrade priser. Skiftningar i exempelvis användarmönster och kundsammansättning, det vill säga att nya kundgrupper tillkommer eller försvinner, har en direkt inverkan på resultatet för genomsnittsintäkter. Däremot reflekteras detta inte vid prisjämförelser.

PTS kan notera att den genomsnittliga månatliga intäkten per mobilkund¹⁵ fortsätter att sjunka, från 204 kronor per månad under första halvåret 2001 till 193 kronor per månad för under första halvåret 2002.

Mer informativt än att beakta den sammantagna månatliga intäkten för en mobilkund är att se motsvarande utveckling fördelad på privat- och företagsabonnemang. Orsaken till att detta är mer informativt går tillbaka på det sakförhållande att en förändring i fördelningen mellan antalet företagsabonnemang och privatabonnemang har en inte obetydlig inverkan på det sammantagna resultatet. Enligt PTS siffror så skiljer sig utvecklingen åt mellan privat och företag. Medan den genomsnittliga intäkten per företagskund ökar något, från 468 kronor per månad till 476 kronor per månad, så sjunker den genomsnittliga intäkten per privatkund från 126 kronor per månad till

¹⁵ Motsvarar engelskans begrepp ARPU (Average Return Per User). Den genomsnittliga intäkten per abonnent är beräknad som totala GSM-intäkter under perioden, dividerat med det genomsnittliga antalet GSM-kunder (kontraktsubonnemang och kontantkort) under perioden. I beräkningen har NMT inte beaktats.

118 kronor per månad. PTS har dock ännu allt för få mättillfällen för att fastställa den historiska utvecklingen för privat och företag och därmed är det inte möjligt att med någon säkerhet utsäga om förändringarna är reella eller enbart är att hänföra till variationer i själva mätningarna. Det kan dock konstateras att den kraftigt ökade användningen av SMS påverkar den genomsnittliga månatliga intäkten. Av den totala genomsnittliga intäkten per månad står SMS för mer än 8 procent eller 15,80 kronor, vilket är en ökning med hela 3,00 kronor jämfört med under första halvåret 2001.

Det ökade användandet av kontantkort utgör även det en faktor som påverkat utveckling av genomsnittsintäkterna. Ungefär 72 procent av nettotillväxten i antalet mobilabonnemang var kontantkort under första halvåret 2002. Skillnaden i den genomsnittliga intäkten mellan ett kontraktssabonnemang och ett kontantkort är markant. För ett vanligt abonnemang låg den månatliga intäkten under första halvåret 2002 på 338 kronor, en ökning med 9 kronor jämfört med motsvarande period 2001. Motsvarande genomsnittsintäkt för kontantkort var 56 kronor, vilket är samma som den var under första halvåret 2001.

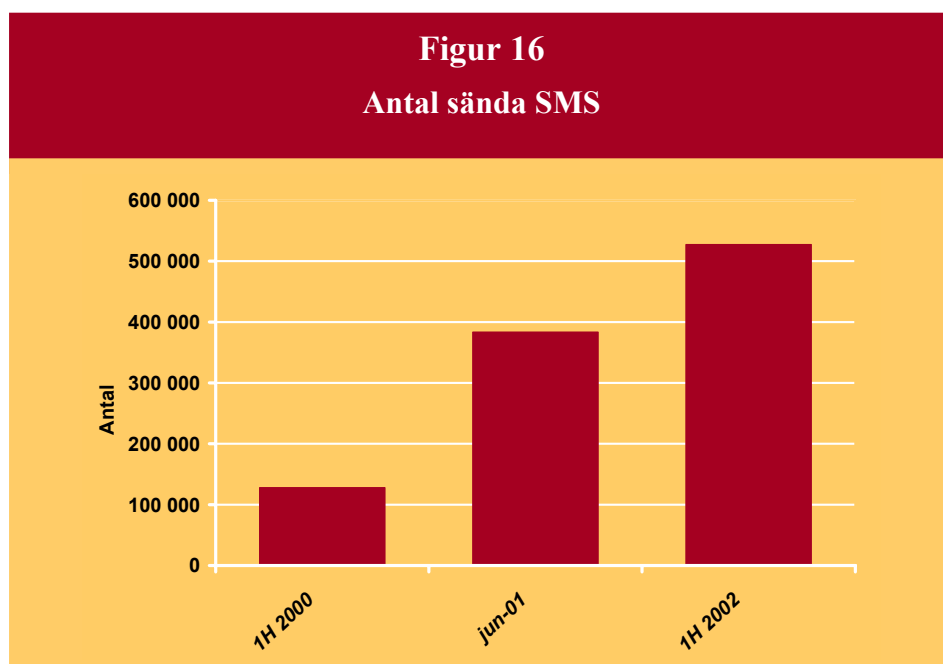
Det bör påpekas att den genomsnittliga intäkten inte uttrycker något om lönsamheten per kund, eftersom de bakomliggande kostnaderna kan variera beroende av exempelvis den tekniska utvecklingen, vilken servicenivå som operatören erbjuder, de faktureringsrutiner som används och de skalfördelar som inträder när operatörerna får förändrad trafik i sina nät.

SMS

Under första halvåret 2002 fortsatte tillväxten i antalet sända SMS-meddelanden¹⁶ att vara stadig, emellertid på en betydligt lägre tillväxtnivå än tidigare. Under perioden sändes 37 procent fler SMS än under motsvarande period 2001. Räknat i antal är det en ökning med 167 miljoner sända SMS; från 448 miljoner till 615 miljoner.

¹⁶ Short Message Services, dvs. korta textmeddelanden som sänds bl.a. mellan mobiltelefoner.

Om man vänder blicken bakåt ytterligare något, så ser man att det är första gången som det inte sänds fler än dubbelt så många SMS under en viss period jämfört med en motsvarande period ett år tidigare. Av detta kan man konkludera att tillväxttakten nu förefaller avta. Mätt i antal sända SMS kommer förmodligen tillväxten även framöver att vara betydlig, men den procentuella förändringen blir av allt att döma mer beskedlig. I genomsnitt sändes 14,3 SMS per kund och månad under perioden. Under motsvarande period 2001 låg det antalet på 11,7.

Som redan nämnts, står SMS för mer än 8 procent av den totala genomsnittliga intäkten per kund och månad för mobila teletjänster. Ser man enbart till privatkunder är motsvarande andel drygt 14 procent.

Den sammanlagda omsättningen för SMS ökade med 39 procent och låg under första halvåret 2002 på 682 miljoner kronor. Under första halvåret 2001 var omsättningen 489 miljoner. Den större delen av intäkterna, 84 procent, kommer från privatkunder.

Priset för att sända ett SMS varierar i dag mellan 1,25 kronor och 1,50 kronor.¹⁷ Undantagen utgörs av bland annat abonnemangen Spray Smart Mobile och Universal Smart som både ligger på ett pris något under en krona.¹⁸ Dock är de flesta privatpersoner mobilkunder till operatörer som erbjuder SMS till ett pris som ligger i den övre delen av spannet. PTS har flera gånger konstaterat att de bestående höga priserna pekar på brister i marknadens funktionssätt och att det finns ett fortsatt utrymme för en ökad priskonkurrens.¹⁹ Detta måste alltså anses vara en giltig slutsats, då priserna i princip har varit oförändrade sedan början av 2000, det vill säga i 2,5 år.

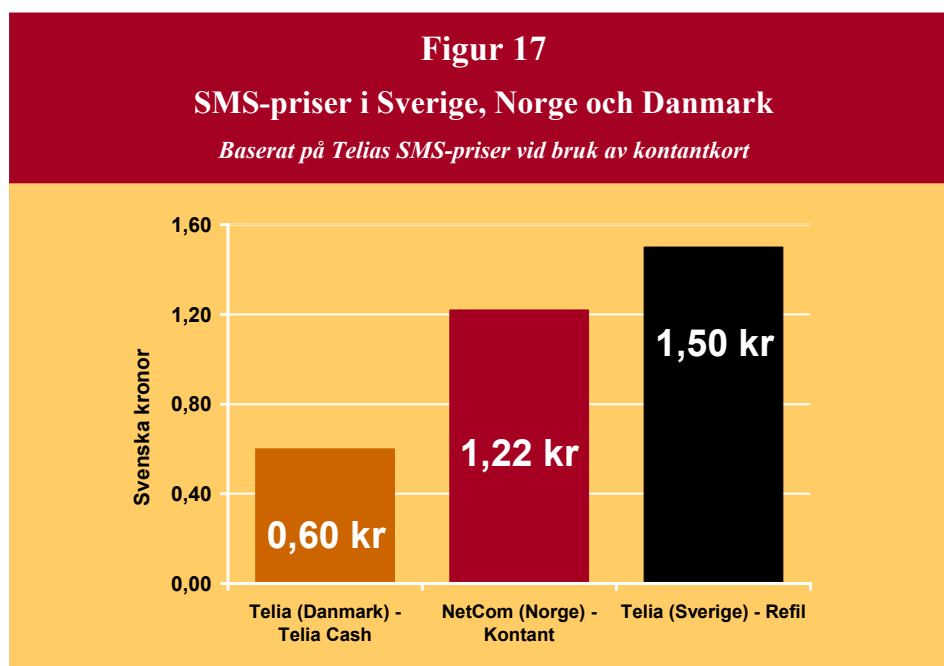
¹⁷ Se PTS prisjämförelse på PTS hemsida (www.pts.se).

¹⁸ Det finns operatörer som erbjuder ett fritt antal sända SMS till en fast avgift per viss tidsperiod. Andra operatörer erbjuder lägre taxor i de fall det sända SMS:et är adresserat till någon som är kund till samma operatör.

¹⁹ Se bl.a. rapporten Mobiltelemarknaden i Sverige ur ett konsument- och konkurrensperspektiv (PTS KOV och KKV, september 2001).

En jämförelse av SMS-priser mellan de nordiska länderna kan här vara av intresse. Genom att jämföra SMS-priser för kontantkort som Telia erbjuder genom sina respektive mobiloperatörer i Sverige, Norge och Danmark²⁰, kan man konstatera att Sverige har de högsta priserna (se tabell 17).

GPRS

Ett första viktigt steg mot att kunna erbjuda mobila datatjänster är införandet av GPRS²¹, en teknik som gör det möjligt att uppgradera ett GSM-nät så att överföringskapaciteten för mobil datakommunikation blir avsevärt högre. GPRS ger dessutom abonnenten möjlighet att vara ständigt uppkopplad mot Internet. Prissättningen baseras inte på en avgift per minut, utan kunden betalar ofta en månadsavgift och därutöver en avgift baserad på mängden överförd data.

Samtliga tre mobiloperatörer med egna nät erbjuder GPRS sedan hösten 2001. Det fanns en förväntan om att marknaden för GPRS skulle ha börjat ta fart redan under hösten 2001. De data som PTS nu har, pekar emellertid på att marknaden för GPRS inte riktigt tog fart under våren 2002 heller. De kunder som har köpt en GPRS-telefon – och de lär vara rätt många – använder ännu inte denna funktion i särskilt hög grad. Den sista juni 2002 fanns det 57 000 abonnenter som hade använt GPRS minst en gång under det andra kvartalet 2002. Ungefär 36 procent av dessa var privatkunder.

²⁰ Telia är verksam under namnet Telia i Sverige och Danmark, men NetCom i Norge.

²¹ General Packet Radio Service.

Internetaccess och access med högre överföringskapacitet

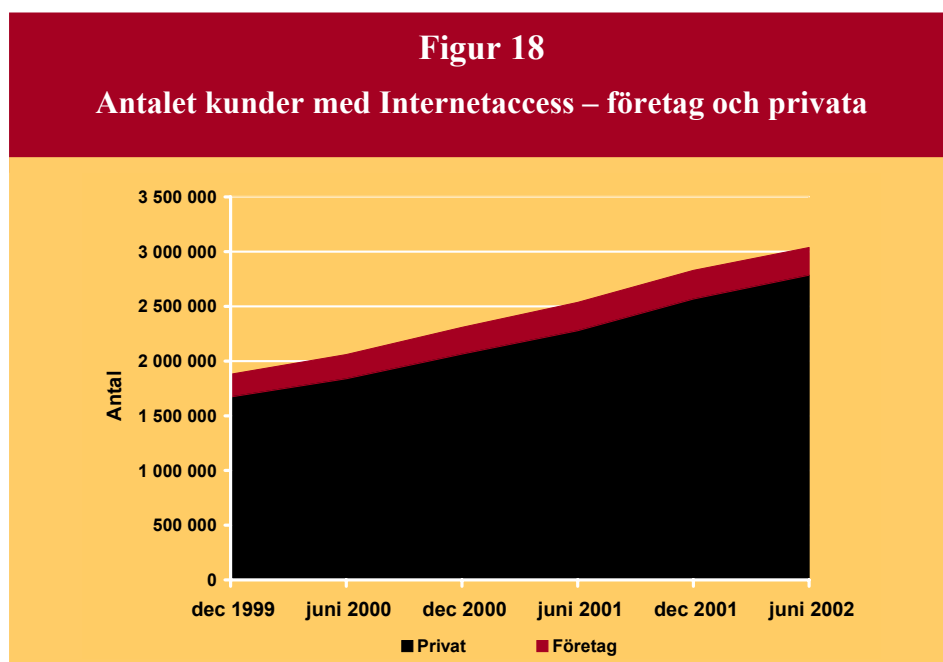
ISP:er

PTS bedömer att det finns ett hundratal ISP:er²², dvs. leverantörer av Internetaccess, på den svenska marknaden. Det är alltså en marknad som i hög grad är fragmenterad. Inte enbart på grund av att antalet ISP:er är många och att de ofta är små, utan även för att de alltmer fokuserar på olika delsegment av marknaden och erbjuder olika typer av accessformer. De flesta ISP:er erbjuder traditionella uppringda accesser via PSTN och ISDN. ADSL och SDSL är ytterligare tekniker som använder sig av det vanliga kopparaccessnätet för att erbjuda fast Internetaccess med högre överföringskapacitet. Flera ISP:er erbjuder i dag sådana tjänster. På senare år har även kabel-tv-operatörerna börjat erbjuda Internetaccess via sina kabelnät. Ytterligare andra erbjuder Internetaccess med hög överföringskapacitet via nyinstallerade fastighetsnät – ett LAN²³ – i flerbostadshus, som i sin tur är sammankopplade med något stadsnät uppbyggt av optofiber. Dessa fastighetsnät bygger ofta på Ethernet-teknik med överföringskapacitet på 10 Mbps.

Eftersom marknaden är fragmenterad, kan det vara svårt att få tillräckligt med marknadsdata för att presentera en i alla delar korrekt bild av utvecklingen för varje enskilt marknadssegment. PTS anser det ändå viktigt att bedöma storlek på marknaden för Internetaccess och dess utveckling, även om en viss grad av osäkerhet finns i dessa siffror.

Kunder med Internetaccess

Tillväxten i antalet kunder med Internetaccess fortsätter att vara stark i Sverige, även om den är något lägre än under tidigare perioder. Under första halvåret 2002 ökade antalet kunder med 209 000, från 2 828 000 till 3 037 000, vilket motsvarar en tillväxt på mer än 7 procent. Under motsvarande period 2001 var tillväxten 10 procent.

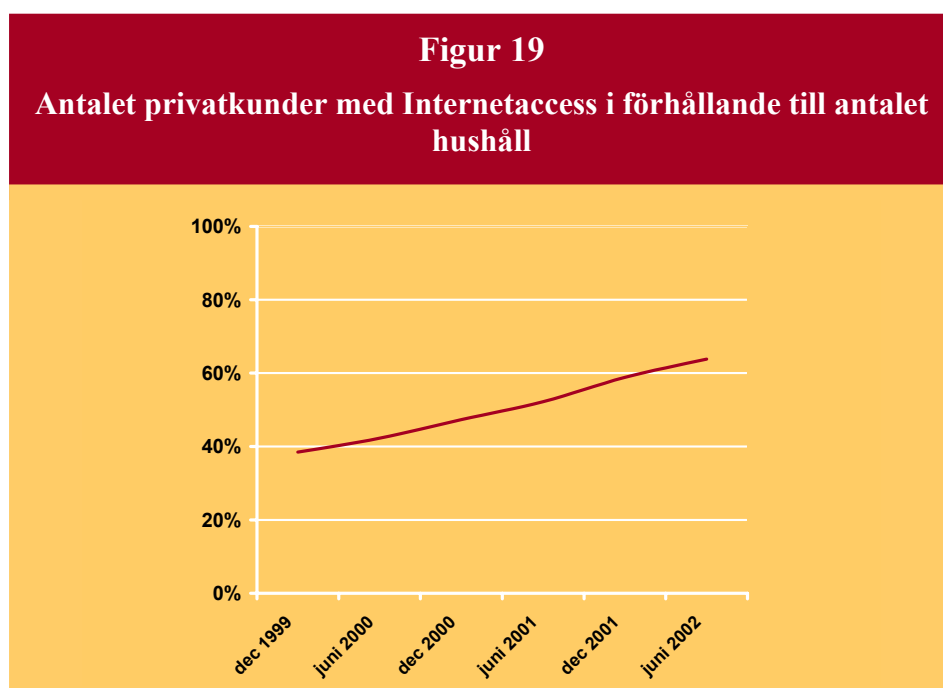

²² Internet Service Provider.

²³ Lokalt nätverk, av engelskans Local Area Network.

Enligt PTS undersökning beräknas 76 procent av samtliga kunder med Internetaccess per den sista juni 2002 vara uppkopplade via PSTN, dvs. uppringd Internetaccess med modem, och runt 3,8 procent via ISDN. Den sista december 2001 var motsvarande andelar 79 procent och 4,4 procent. Antalet ISDN-uppkopplade kunder fortsätter att sjunka, från 135 000 den sista juni 2001 till 124 000 den sista december 2001 för att den sista juni 2002 ha gått ned till 116 000. Orsaken till detta skulle kunna vara att de kunder som sedan tidigare varit anslutna till Internet via ISDN, nu i en relativt hög grad väljer att använda andra accessformer med högre överföringskapacitet²⁴. Förändringen är likartad för både privatkunder och företagskunder. Övriga kunder var i stor utsträckning anslutna till Internet via någon form av access med högre överföringskapacitet, i huvudsak via kabel-tv, ADSL eller annan fast access.

Det totala antalet privata kunder med Internetaccess var 2 785 000 sista juni 2002, medan antalet företagskunder var 253 000. För att kunna bedöma hur vanligt Internet är, kan en beräkning av förhållandet mellan antalet privatkunder med Internetaccess och antalet hushåll i Sverige vara intressant. Den sista juni 2002 motsvarade detta förhållande 64 procent²⁵. I denna uträkning har inte hänsyn tagits till att ett hushåll kan ha flera abonnemang till Internetaccess, ej heller medräknas de Internetaccesser som betalas av exempelvis en arbetsgivare, varför värdet endast i runda tal upplyser om vilken penetration Sverige har.

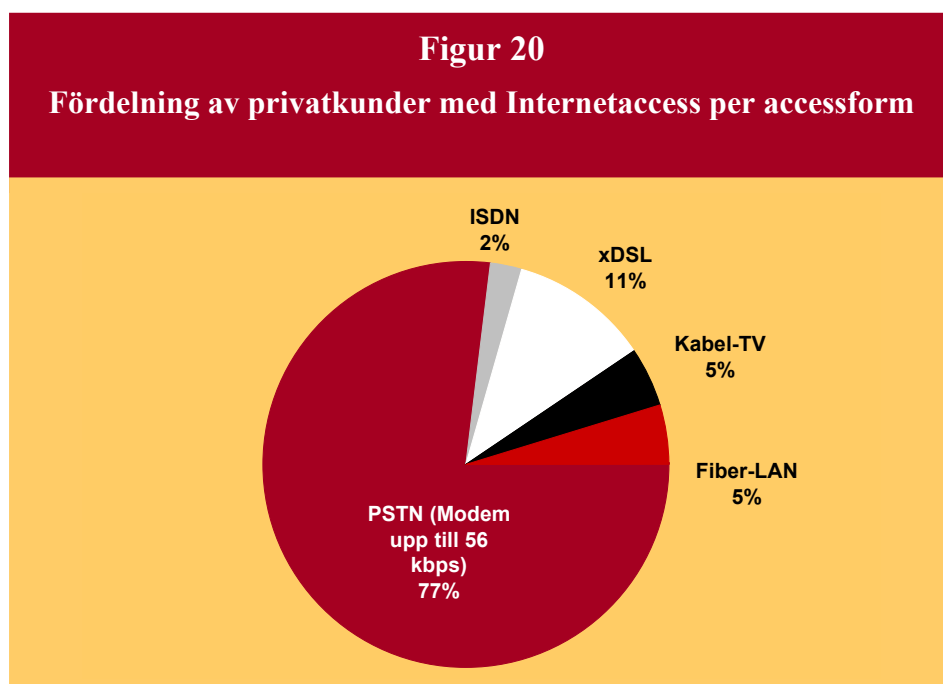

²⁴ Inkluderar accessformerna xDSL, kabel-tv-modem, PLC (elnätskommunikation), radio, satellit och övrig fast access.

²⁵ Värdet är beräknat genom att dividera antalet privata kunder med Internetaccess med antalet kosthushåll i Sverige (som enligt senaste resultat från SCB:s inkomstfördelningsundersökning var 4 363 000 vid slutet av 2000). Samma antal kosthushåll har använts för första halvåret 2002.

Tillväxten i antal privatkunder med Internetaccess relaterat till antalet hushåll fick under perioden skjuts av ökningen i antalet accesser med högre överföringskapacitet, något som troligen kommer att ha en betydande inverkan även framledes. Per den sista juni 2002 bedömer PTS att 576 000 privata kunder med Internetaccess var uppkopplade till Internet via någon form av access med högre överföringskapacitet. Motsvarande siffra för sista december 2001 var 441 000. Förhållandet mellan antalet privatkunder uppkopplade till Internet via någon form av access med högre överföringskapacitet och antalet hushåll i Sverige var 13 procent den sista juni 2002. Då det inte är troligt att hushåll i någon större omfattning har fler än en uppkoppling med högre överföringskapacitet, är det rimligt att anta att penetrationen ligger på samma nivå, det vill säga 13 procent. Jämfört med sista juni ett år tidigare så har penetrationen fördubblats. Då låg den på strax under 7 procent.

Accessformen ADSL har fortsatt att dominera utvecklingen även under den aktuella perioden och står nu för 11 procent av den totala marknaden för privata Internetaccesser. Under de första sex månaderna 2002 ökade antalet privatkunder till ADSL från 223 000 till 315 000. Både kabel-tv och fiber-LAN²⁶ hade närmare 5 procent vardera av den totala privatmarknaden.

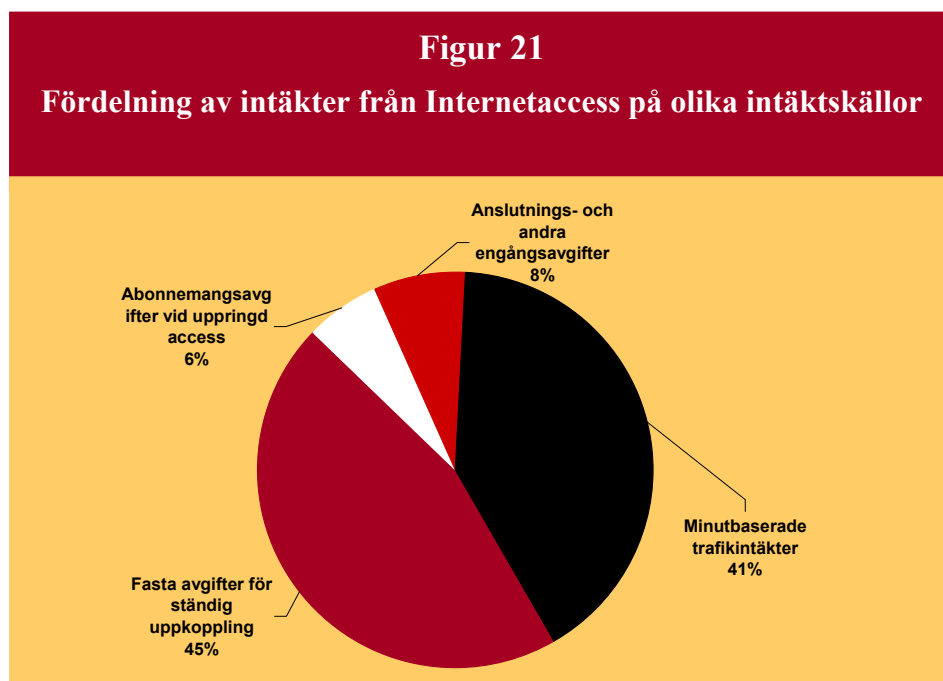
Av nettotillväxten av privata kunder med Internetaccess under första halvåret 2002, var 71 procent kunder med högre överföringskapacitet, något som pekar på den snabba utveckling och förändring som marknaden för Internetaccess för närvarande genomgår.

²⁶ Fiber-LAN: vanligtvis förbinds fastigheten till ett fibernät, exempelvis ett områdesnät och/eller ett stadsnät, medan fastighetsnätet i sig byggs upp som ett LAN baserat på Ethernet-teknik. Fastighetsnätet (som i regel inte består av optisk fiberkabel) förbinder de enskilda bostäderna med en i fastigheten centralt placerad dataväxel (en switch) som i sin tur står i kontakt med de routrar som finns i stads- och stamnäten.

Samtidigt som allt fler privatkunder får tillgång till Internetaccess med högre överföringskapacitet, är det långt ifrån alla dessa accesser som ger högre överföringshastigheter än de drygt 500 kbps. Endast en femtedel av samtliga privatkunder med högre överföringskapacitet har tillgång till 2 Mbps eller mer.

Omsättning

Internetaccess ekonomiska betydelse som tjänst på den svenska telemarknaden fortsatte att förstärkas under första halvåret 2002. Framför allt är det de fasta avgifterna för ständig uppkoppling som ger allt mer betydande intäkter för operatörerna. Enbart dessa intäkter steg i värde med 79 procent under perioden jämfört med motsvarande period året innan. Intäkterna från avgifter till ständig uppkoppling, vilka utgjorde 1,19 miljarder kronor, överstiger därmed för första gången de intäkter som genereras av den minutbaserade trafiken för uppringt Internet. De senare, vilka har minskat i betydelse i motsvarande takt som de fasta har ökat, utgjorde 1,07 miljarder kronor under perioden. Totalt låg omsättningen på marknaden för Internetaccess på 2,62 miljarder kronor. Det beloppet skall jämföras med 2,25 miljarder kronor för första halvåret 2001. Det motsvarar en tillväxt på 16 procent.

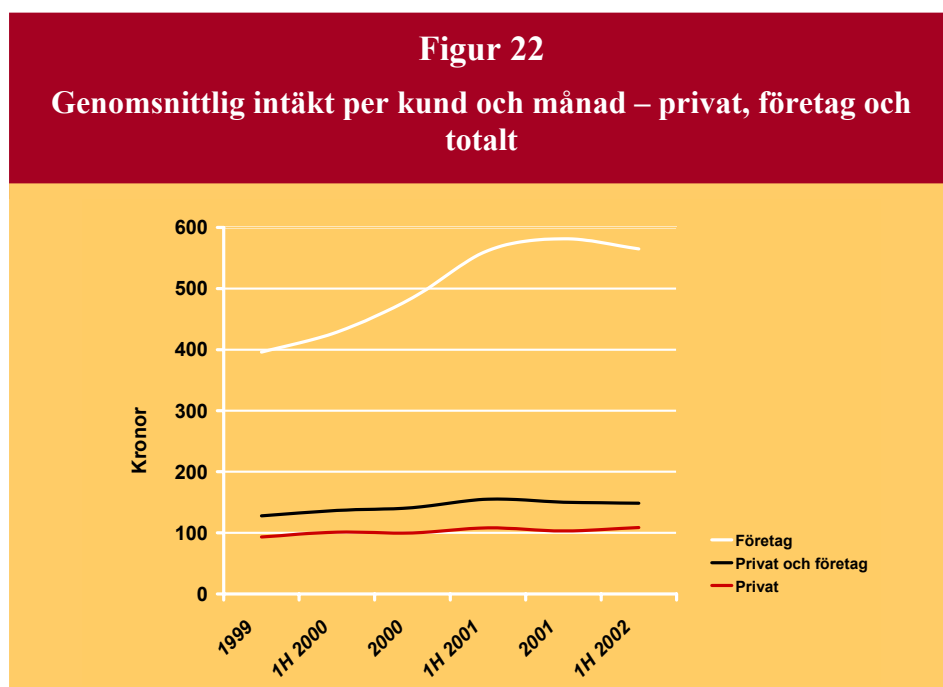

Under första halvåret 2002 har flera av de ISP:er som erbjuder Internetaccess med högre överföringskapacitet höjt de fasta avgifterna till sina privatkunder för ständig uppkoppling. Bland andra har Telia höjt sin avgift för ADSL från 325 kronor per månad till 375 kronor²⁷ (inklusive

²⁷ Höjningen trädde i kraft den 26 mars 2002. Telia lanserade sin ADSL tjänst till privatkunder under hösten 2000, till en månadsavgift av 250 kronor som höjdes till 325 kronor den 1 september 2001.

moms). B2 Bredband har under våren höjt sin avgift från 200 kronor per månad till 320 kronor per månad (inklusive moms).

Ett sätt att bedöma intäkterna från Internetmarknaden på, är genom att följa utvecklingen för den genomsnittliga intäkten per kund och månad, både för privatkunder respektive företagskunder. Sammantaget har dessa sjunkit med 4 procent mellan första halvåret 2001 och motsvarande period 2002: från 155 kronor i månaden till 149 kronor i månaden. Denna förändring är dock hänförlig till att det kommit till fler privatkunder än företagskunder och att detta i sin tur påverkat själva viktningen i uträkningen. I realiteten har både privat och företag legat på ungefär samma nivå vid de två mätillfällena. Det som möjligen är av störst intresse i detta sammanhang är att genomsnittsintäkterna för företag verkar nått sin höjdpunkt och under det senaste året stabiliserat sig. Orsaken kan ligga i att även företag i större utsträckning använder sig av accessformen ADSL, något som bör leda lägre kostnader för företagen.

Marknadsdata

Telekommunikation

Tabell 1a						
Fast telefoni och mobila teletjänster - intäkter från slutkund (miljoner kronor)						
	<i>Helåret 1999</i>	<i>1:a halvåret 2000</i>	<i>Helåret 2000</i>	<i>1:a halvåret 2001</i>	<i>Helåret 2001</i>	<i>1:a halvåret 2002</i>
Mobila teletjänster	12 658	6 741	14 392	7 853	16 247	8 360
Fast telefoni	26 267	13 277	26 814	13 440	27 111	13 528
Totalt	38 925	20 018	41 206	21 293	43 358	21 888

Källa: Post- och telestyrelsen, 9 december 2002

Tabell 1b						
Fast telefoni och mobila teletjänster - procentuell fördelning av intäkter från slutkund						
	<i>Helåret 1999</i>	<i>1:a halvåret 2000</i>	<i>Helåret 2000</i>	<i>1:a halvåret 2001</i>	<i>Helåret 2001</i>	<i>1:a halvåret 2002</i>
Mobila teletjänster	33%	34%	35%	37%	37%	38%
Fast telefoni	67%	66%	65%	63%	63%	62%
Totalt	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Källa: Post- och telestyrelsen, 9 december 2002

Tabell 1c						
Fast telefoni och mobila teletjänster - procentuell tillväxt av intäkter från slutkund						
	<i>Helåret 1999</i>	<i>1:a halvåret 2000</i>	<i>Helåret 2000</i>	<i>1:a halvåret 2001</i>	<i>Helåret 2001</i>	<i>1:a halvåret 2002</i>
Årlig tillväxt* - Mobila teletjänster	18%		14%	16%	13%	6%
Årlig tillväxt* - Fast telefoni	6%		2,1%	1,2%	1,1%	0,7%
Årlig tillväxt* - Totalt	10%		6%	6%	5%	3%

Källa: Post- och telestyrelsen, 9 december 2002

* Den årliga tillväxten för halvårsperioderna avser en jämförelse mellan aktuell period och motsvarande period ett år tidigare.

Tabell 2					
Genomsnittlig intäkt från ett hushåll - privat konsumtion av teletjänster (fast telefoni, mobila teletjänster och Internet)					
	<i>1:a halvåret 2000</i>	<i>Helåret 2000</i>	<i>1:a halvåret 2001</i>	<i>Helåret 2001</i>	<i>1:a halvåret 2002</i>
Genomsnittlig intäkt per månad från ett hushåll*	385	416	460	486	509
Tillväxt per halvår		8%	11%	6%	5%

Källa: Post- och telestyrelsen, 9 december 2002

* Genomsnittsvärdet är beräknat på att antalet kosthushåll, enligt SCB:s inkomstfördelningsundersökning, var 4 363 000 vid slutet av 2000. Samma antal kosthushåll har använts även för senare datum. De genomsnittliga värdena är baserade på intäkter som operatörerna har från privatkunder och är följaktligen exklusive moms.

Fast telefoni

Tabell 3						
Fast telefoni - antal abonnemang* (PSTN** & ISDN***)						
	31 dec. 1999	30 jun. 2000	31 dec. 2000	30 jun. 2001	31 dec. 2001	30 jun. 2002
PSTN-abonnemang****	5 892 000	5 816 000	5 783 000	5 721 000	5 663 000	5 605 000
Privat	4 530 000	4 530 000	4 515 000	4 475 000	4 427 000	4 408 000
Företag	1 286 000	1 286 000	1 268 000	1 246 000	1 236 000	1 197 000
ISDN-abonnemang	202 500	244 000	270 400	280 100	286 300	275 700
Privat	26 500	44 000	50 000	59 500	60 500	55 000
Företag	176 000	200 000	220 400	220 600	225 800	220 700
ADSL-abonnemang	2 500	4 700	26 200	113 000	241 000	345 200
Privat	4 000	4 000	22 100	110 000	223 000	314 900
Företag	700	700	4 100	3 000	18 000	30 300
Samtliga abonnemang	6 097 000	6 064 700	6 079 600	6 114 100	6 190 300	6 225 900

Källa: Post- och telestyrelsen, 9 december 2002

* Ett PSTN-abonnemang är liktydigt med en huvudledning till egen slutkund. Vanligtvis är den operatör som har kunder med abonnemang ägare av huvudledningen eller hyr huvudledningen av en nätoperatör (exempelvis genom fullt eller delat tillträde). Huvuddelen av privatkunderna har endast en huvudledning till sitt hushåll, företag har dock ofta flera huvudledningar som leder fram till en företagsväxel.

** PSTN - Public Switched Telephony Network - dvs. traditionellt telefoninät.

*** ISDN - Integrated Services Digital Network - en teknik som erbjuder digital transmission för telefoni, data och video genom det befintliga fasta nätet.

**** Inkluderar inte ADSL-abonnemang.

Tabell 4						
Fast telefoni - antal indirekt anslutna kunder för fast telefoni (PSTN och ISDN)						
	31 dec. 1999	30 jun. 2000	31 dec. 2000	30 jun. 2001	31 dec. 2001	30 jun. 2002
Prefixkunder*	730 000	632 000	651 900	652 400	947 000	831 200
Privat	575 000	557 000	589 800	594 500	852 600	787 700
Företag	155 000	75 000	62 100	57 900	94 400	43 500
Förvalskunder**	866 000	996 000	1 145 100	1 348 000	1 435 300	1 518 500
Privat	735 000	838 000	982 700	1 171 900	1 261 500	1 364 500
Företag	131 000	158 000	162 400	176 100	173 800	154 000

Källa: Post- och telestyrelsen, 9 december 2002

* Antalet prefixkunder är liktydigt med antalet huvudledningar som är registrerade för prefixanvändning.

** Avser aktiva förvalskunder, dvs. kunden har ringt minst ett samtal under det andra kvartalet 2002. Om en kund har olika förval för nationella samtal och internationella samtal så motsvarar detta endast en kund.

Tabell 5						
Antal ISDN-kanaler						
	31 dec. 1999	30 jun. 2000	31 dec. 2000	30 jun. 2001	31 dec. 2001	30 jun. 2002
Antal ISDN-kanaler	643 000	803 000	945 090	992 400	1 049 900	1 032 400
Basic rate* - privat	53 000	88 000	99 000	119 000	121 000	111 000
Basic rate - företag	335 000	383 000	416 600	411 100	419 200	408 400
Primary rate** - företag	255 000	332 000	429 490	462 300	509 700	513 000

Källa: Post- och telestyrelsen, 9 december 2002

* Benämns även som 2B+D. En ISDN basic rate-anknytning är lika med 2 B-kanaler.

** Benämns även som 30B+D. En ISDN primary rate-anknytning är lika med 30 B-kanaler.

Tabell 6a
Fast telefoni - intäkter (miljoner kronor) från slutkund (PSTN och ISDN)

	Helåret 1999	1:a halvåret 2000	Helåret 2000	1:a halvåret 2001	Helåret 2001	1:a halvåret 2002
Intäkter för fast telefoni - privat		7 201	15 597	7 847	16 543	8 410
Fasta avgifter		2 245	5 608	2 965	6 055	3 087
varav abonnemangavgifter			5 265	2 798	5 910	2 960
varav andra fasta avgifter (installationsavgifter etc)			343	167	145	127
Nationella samtal		2 941	5 809	2 925	5 637	2 665
varav Internetsamtal*		903	1 745	950	1 800	825
Samtal från fasta nät till mobilnät		1 200	2 420	1 267	2 800	1 428
Internationella samtal		516	948	359	758	378
Övrigt		299	812	331	1 293	852
varav samtal från telefonautomater					113	41
varav frisamtal (020-)			0	0	0	0
varav betalteletjänst (071- (ej 0718-), 072-, 0900-, 0939- och 0944-)**			161	80	193	120
varav nummerupplysningstjänst (118 XYZ)			206	101	202	96
varav övriga fasttelefonitjänster***			445	150	785	595
Intäkter för fast telefoni - företag		6 076	11 217	5 593	10 568	5 118
Fasta avgifter		2 130	3 402	1 621	2 894	1 245
varav abonnemangavgifter			3 136	1 496	2 670	1 209
varav andra fasta avgifter (installationsavgifter etc)			266	125	224	36
Nationella samtal		1 447	3 030	1 683	3 202	1 636
varav Internetsamtal		274	605	336	674	244
Samtal från fasta nät till mobilnät		1 444	2 814	1 349	2 769	1 441
Internationella samtal		622	1 200	399	782	419
Övrigt		433	771	541	921	377
varav samtal från telefonautomater					0	0
varav frisamtal (020-)			341	152	276	133
varav betalteletjänst (071- (ej 0718-), 072-, 0900-, 0939- och 0944-)			41	16	37	16
varav nummerupplysningstjänst (118 XYZ)			196	98	194	87
varav övriga fasttelefonitjänster			193	275	414	141
Totala intäkter för fast telefoni	26 267	13 277	26 814	13 440	27 111	13 528
Fasta avgifter	8 794	4 375	9 010	4 586	8 949	4 332
varav abonnemangavgifter			8 401	4 294	8 580	4 169
varav andra fasta avgifter (installationsavgifter etc)			609	292	369	163
Nationella samtal	8 824	4 388	8 839	4 608	8 839	4 301
varav Internetsamtal		1 177	2 349	1 286	2 474	1 069
Samtal från fasta nät till mobilnät	4 864	2 644	5 234	2 616	5 569	2 869
Internationella samtal	2 370	1 138	2 148	758	1 540	797
Övrigt	1 415	732	1 583	872	2 214	1 229
varav samtal från telefonautomater					113	41
varav frisamtal (020-)			341	152	276	133
varav betalteletjänst (071- (ej 0718-), 072-, 0900-, 0939- och 0944-)			202	96	230	136
varav nummerupplysningstjänst (118 XYZ)			402	199	396	183
varav övriga fasttelefonitjänster			638	425	1 199	736

Källa: Post- och telestyrelsen, 9 december 2002

* Internetsamtal är uppringd access till Internet via antingen ett PSTN-modem eller ett ISDN-modem.

** Nummerserierna 071- och 072- upphörde att gälla den sista september 2002. Endast de delar av intäkterna som tillfaller operatören ingår. Intäkter som tillfaller tredjepart exkluderas.

*** Avser bland annat tjänster med delad kostnad (077-), massanrop (0718-), övriga samtal som utförs helt automatiserat och övriga manuellt expedierade telejämsningar. För massanrop exkluderas intäkter som tillfaller tredjepart.

Tabell 6b
Fast telefoni - procentuell fördelning av intäkter från slutkund (PSTN och ISDN)

	Helåret 1999	1:a halvåret 2000	Helåret 2000	1:a halvåret 2001	Helåret 2001	1:a halvåret 2002
Intäkter för fast telefoni - privat		100%	100%	100%	100%	100%
Fasta avgifter (abonnemangavgifter, installationsavg. etc)		31%	36%	38%	37%	37%
Nationella samtal av nationella samtalen utgör Internetsamtal* ca en tredjedel		41%	37%	37%	34%	32%
Samtal från fasta nät till mobilnät		17%	16%	16%	17%	17%
Internationella samtal		7%	6%	5%	5%	4%
Övrigt		4%	5%	4%	8%	10%
Intäkter för fast telefoni - företag		100%	100%	100%	100%	100%
Fasta avgifter (abonnemangavgifter, installationsavg. etc)		35%	30%	29%	27%	24%
Nationella samtal av nationella samtalen utgör Internetsamtal ca en sjättedel		24%	27%	30%	30%	32%
Samtal från fasta nät till mobilnät		24%	25%	24%	26%	28%
Internationella samtal		10%	11%	7%	7%	8%
Övrigt		7%	7%	10%	9%	7%
Totala intäkter för fast telefoni	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Fasta avgifter (abonnemangavgifter, installationsavg. etc)	33%	33%	34%	34%	33%	32%
Nationella samtal av nationella samtalen utgör Internetsamtal ca en fjärdedel	34%	33%	33%	34%	33%	32%
Samtal från fasta nät till mobilnät	19%	20%	20%	19%	21%	21%
Internationella samtal	9%	9%	8%	6%	6%	6%
Övrigt	5%	6%	6%	6%	8%	9%

Källa: Post- och telestyrelsen, 9 december 2002

* Internetsamtal är uppringd access till Internet via antingen ett PSTN-modem eller ett ISDN-modem.

Tabell 7
Fast telefoni - antal utgående trafikminuter (miljoner) från slutkund (PSTN och ISDN)

	1:a halvåret 2000	Helåret 2000	1:a halvåret 2001	Helåret 2001	1:a halvåret 2002
Antal utgående trafikminuter för fast telefoni - privat	18 372	35 868	19 512	36 647	17 297
Nationella samtal	17 581	34 184	18 598	34 636	16 215
av nationella samtalen utgör Internetsamtal*	7 242	15 032	8 337	15 895	6 149
Samtal från fasta nät till mobilnät	542	1 180	666	1 477	806
Internationella samtal	249	504	240	517	268
Frisamtal (020-)		0	0	0	0
Nummerupplysningstjänst (118 XYZ)			8	17	8
Antal utgående trafikminuter för fast telefoni - företag	8 751	20 023	9 902	21 253	10 428
Nationella samtal	7 570	16 083	7 788	17 018	8 285
av nationella samtalen utgör Internetsamtal	1 753	3 758	1 974	4 306	1 731
Samtal från fasta nät till mobilnät	786	1 493	843	1 757	904
Internationella samtal	395	762	419	803	408
Frisamtal (020-)		1 685	844	1 657	823
Nummerupplysningstjänst (118 XYZ)			8	18	8
Totalt antal utgående trafikminuter för fast telefoni	27 123	55 891	29 414	57 899	27 725
Nationella samtal	25 151	50 267	26 386	51 654	24 500
av nationella samtalen utgör Internetsamtal	8 995	18 790	10 311	20 201	7 880
Samtal från fasta nät till mobilnät	1 328	2 673	1 509	3 234	1 710
Internationella samtal	644	1 266	659	1 320	676
Frisamtal (020-)		1 685	844	1 657	823
Nummerupplysningstjänst (118 XYZ)			16	34	16

Källa: Post- och telestyrelsen, 9 december 2002

* Internetsamtal är uppringd access till Internet via antingen ett PSTN-modem eller ett ISDN-modem.

Tabell 8

Fast telefoni - genomsnittlig intäkt per trafikminut* från slutkund (PSTN och ISDN)

	1:a halvåret 2000	Helåret 2000	1:a halvåret 2001	Helåret 2001	1:a halvåret 2002
Genomsnittlig intäkt per trafikminut - nationella samtal**	0,17	0,18	0,17	0,17	0,18
Endast nationella telefonsamtal	0,20	0,21	0,21	0,20	0,19
Endast Internetsamtal***	0,13	0,13	0,12	0,12	0,14
Genomsnittlig intäkt per trafikminut - samtal från fasta nät till mobilnät	1,99	1,96	1,73	1,72	1,68
Genomsnittlig intäkt per trafikminut - internationella samtal	1,77	1,70	1,15	1,17	1,18

Källa: Post- och telestyrelsen, 9 december 2002

* Genomsnittlig intäkt per trafikminut = periodens intäkter per respektive fast telefonitjänst dividerat med det totala antalet trafikminuter per respektive tjänst under perioden.

** Nationella telefonsamtal och Internetsamtal sammantaget.

*** Inkluderar inga abonnemangavgifter.

Tabell 9

Prisutveckling nationella samtal och samtal från fasta nät till mobilnät - Telias prislista

Genomsnittligt pris per minut för ett högtrafiksamtal som varar i tre minuter (exkl. moms)

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Nationella samtal (Sverigesamtal*)	0,84	0,68	0,56	0,48	0,41	0,34	0,30	0,30	0,30
Regionsamtal	0,47	0,44	0,44	0,45					
Lokalsamtal	0,12	0,17	0,20	0,21	0,24	0,24			
Samtal från fasta nät till mobilnät - till telias mobilnät	2,92	2,96	2,96	2,97	2,98	2,51	2,28	2,12	2,12
Samtal från fasta nät till mobilnät - till övriga mobilnät						2,99	2,48	2,48	2,48

Källa: Post- och telestyrelsen, 9 december 2002

* Genomsnittspriset för 1998 och 1999 avser Sverigesamtal. För åren dessförinnan avses Fjärrsamtal.

Mobila teletjänster

Tabell 10						
Mobila teletjänster - tillväxt i antal abonnemang och kontantkort*						
	<i>Helåret 1999</i>	<i>1:a halvåret 2000</i>	<i>Helåret 2000</i>	<i>1:a halvåret 2001</i>	<i>Helåret 2001</i>	<i>1:a halvåret 2002</i>
Bruttotillväxt - GSM-abonnemang			2 042 200	869 000	1 979 800	916 800
kontantkort			1 124 300	574 100	1 341 000	661 100
kontraktsabonnemang			917 900	294 900	638 800	255 700
privat					1 710 900	803 700
företag					268 900	113 100
Avslutade GSM-abonnemang			689 600	515 300	1 135 100	629 800
kontantkort			334 300	288 100	578 000	338 800
kontraktsabonnemang			355 300	227 200	557 100	291 000
privat					892 900	570 700
företag					240 900	61 100
Churn per månad**			1,04%	1,35%	1,43%	1,46%
kontantkort			1,17%	1,65%	1,53%	1,53%
kontraktsabonnemang			0,94%	1,10%	1,34%	1,39%
privat					1,45%	1,68%
företag					1,37%	0,68%
Nettotillväxt - GSM-abonnemang	1 230 312	707 700	1 352 600	353 700	844 700	287 000
kontantkort	967 000	377 000	790 000	286 000	763 000	322 300
kontraktsabonnemang	263 312	330 700	562 600	67 700	81 700	-35 300
privat				368 000	818 000	233 000
företag				-14 000	28 000	52 000
Mobilnätoperatörer***	1 229 312	685 400	1 322 300	329 000	779 000	242 900
Tjänstetillhandahållare****	1 000	22 300	30 300	24 700	65 700	44 100
Nettotillväxt - NMT-abonnemang	-213 005	-66 600	-109 400	-33 000	-37 000	-4 000
Total nettotillväxt (NMT och GSM)	1 017 307	641 100	1 243 200	320 700	807 700	283 000
<i>Tjänstetillhandahållares andel av den totala nettotillväxten</i>	<i>0,1%</i>	<i>3,5%</i>	<i>2,4%</i>	<i>7,7%</i>	<i>8,1%</i>	<i>15,6%</i>

Källa: Post- och telestyrelsen, 9 december 2002

* Med kontantkort avses aktivt kontantkort, dvs. sådana som varit i bruk någon gång under de senaste 12 månaderna.

** Churn = antalet avslutade GSM-abonnemang och kontantkort som andel av det genomsnittliga antalet GSM-abonnemang och kontantkort under perioden delat med periodens antal månader.

*** Som mobilnätoperatör avses Telia, Tele2 och Vodafone.

**** Som tjänstetillhandahållare avses de företag som hyr nätkapacitet av mobilnätoperatörerna och vidare säljer till slutkund mobiltjänster under eget namn. Abonnemang till sådana tjänstetillhandahållare som är dotterbolag till de nätagande mobiloperatörerna ingår inte.

Tabell 11
Mobila teletjänster - antal abonnemang och kontantkort

	31 dec. 1999	30 jun. 2000	31 dec. 2000	30 jun. 2001	31 dec. 2001	30 jun. 2002
Antal GSM-abonnemang (inkl. aktiva kontantkort*)	4 834 700	5 543 400	6 188 300	6 542 000	7 033 000	7 320 000
Privat		4 193 500	4 736 000	5 104 000	5 554 000	5 787 000
Företag		1 349 900	1 452 000	1 438 000	1 480 000	1 532 000
Mobilnätoperatörer**	4 833 700	5 520 100	6 157 000	6 486 000	6 936 000	7 178 900
Tjänstetillhandahållare***	1 000	23 300	31 300	56 000	97 000	141 100
Antal aktiva kontantkort*	1 983 000	2 360 000	2 773 000	3 059 000	3 536 000	3 858 300
Antal NMT 450-abonnemang****	290 400	155 100	154 000	148 000	144 000	140 000
Privat		80 400	81 000	88 000	86 000	89 000
Företag		74 700	73 000	60 000	58 000	51 000
Antal NMT 900-abonnemang	<i>Inkl. i NMT 450</i>	68 700	27 000	0	0	0
Privat		23 600	6 000	0	0	0
Företag		45 100	21 000	0	0	0
Samtliga abonnemang och aktiva kontantkort	5 125 100	5 767 200	6 369 300	6 690 000	7 177 000	7 460 000
Privat		4 297 500	4 823 000	5 192 000	5 640 000	5 876 000
Företag		1 469 700	1 546 000	1 498 000	1 538 000	1 583 000
Mobilnätoperatörer	5 124 100	5 743 900	6 338 000	6 634 000	7 080 000	7 318 900
Tjänstetillhandahållare	1 000	23 300	31 300	56 000	97 000	141 100
Antal GSM-abonnemang med aktiva användare av GPRS*****						64 200
Privat						27 800
Företag						36 400
Andel GSM-abonnemang med aktiva användare av GPRS						0,9%
Privat						0,5%
Företag						2,4%

Källa: Post- och telestyrelsen, 9 december 2002

* Som aktivt kontantkort avses sådana som varit i bruk någon gång under de senaste 12 månaderna.

** Som mobilnätoperatör avses Telia, Tele2 och Vodafone.

*** Som tjänstetillhandahållare avses de företag som hyr nätkapacitet av mobilnätoperatörerna och vidare säljer till slutkund mobiltjänster under eget namn. Abonnemang till sådana tjänstetillhandahållare som ägs av de nätagande mobiloperatörerna ingår inte.

**** Inkluderar även NMT 900 för året 1999.

***** GPRS är en teknik för paketförmödlad datakommunikation i GSM-nät. Med aktiv användare avses att tjänsten varit använd minst en gång under det andra kvartalet 2002.

Tabell 12
Mobila teletjänster - marknadsandelar - antal abonnemang och kontantkort

	31 dec. 1999	30 jun. 2000	31 dec. 2000	30 jun. 2001	31 dec. 2001	30 jun. 2002
GSM-abonnemang (inkl. aktiva kontantkort*)	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Privat		76%	77%	78%	79%	79%
Företag		24%	23%	22%	21%	21%
Tjänstetillhandahållare**	0,02%	0,4%	0,5%	0,9%	1,4%	1,9%
Aktiva kontantkort		100%	100%	100%	100%	100%
NMT 450-abonnemang***	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Privat		52%	53%	59%	60%	64%
Företag		48%	47%	41%	40%	36%
NMT 900-abonnemang		100%	100%			
Privat		34%	22%			
Företag		66%	78%			
Samtliga abonnemang och aktiva kontantkort	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Privat		75%	76%	78%	79%	79%
Företag		25%	24%	22%	21%	21%
Tjänstetillhandahållare	0,02%	0,4%	0,5%	0,8%	1,4%	1,9%
Fördelning mellan olika abonnemangsformer						
GSM-abonnemang (exkl. kontantkort)	56%	55%	54%	52%	49%	46%
Aktiva kontantkort	39%	41%	44%	46%	49%	52%
NMT	5,7%	3,9%	2,8%	2,2%	2,0%	1,9%
Periodens tillväxt jämfört med samma period ett år tidigare	25%		24%	16%	13%	12%
Aggregerad tillväxt i relation till 1999		13%	24%	31%	40%	46%
Antal abonnemang som andel av Sveriges befolkning****	58%	65%	72%	75%	81%	84%

Källa: Post- och telestyrelsen, 9 december 2002

** Som aktivt kontantkort avses sådana som varit i bruk någon gång under de senaste 12 månaderna.

*** Som tjänstetillhandahållare avses de företag som hyr nätkapacitet av mobilnätoperatörerna och vidare säljer till slutkund mobiltjänster under eget namn. Abonnemang till sådana tjänstetillhandahållare som ägs av de nätagande mobiloperatörerna ingår inte.

**** Inkluderar även NMT 900 för året 1999.

**** Vid beräkning av antal abonnemang som andel av Sverige befolkning har befolkningsstatistik från SCB använts. Värdet, så som den är beräknad här, tar inte hänsyn till om abonnenten har fler än ett abonnemang, ej heller om abonnemanget är ett privat- eller företagsabonnemang.

Tabell 13a
Mobila teletjänster - intäkter (miljoner kronor) från slutkund

	Helåret 1999	1:a halvåret 2000	Helåret 2000	1:a halvåret 2001	Helåret 2001	1:a halvåret 2002
GSM-abonnemang (inkl. aktiva kontantkort*)	11 858	6 549	14 073	7 785	16 116	8 302
Privat		2 644	5 659	3 726	7 824	4 000
Företag		3 905	8 413	4 058	8 292	4 303
Aktiva kontantkort		648	1 519	974	2 212	1 241
NMT	800	192	319	68	131	58
Privat		28	42	9	10	5
Företag		164	277	59	121	53
Samtliga abonnemang och aktiva kontantkort	12 658	6 741	14 392	7 853	16 247	8 360
Privat		2 672	5 701	3 735	7 834	4 005
Företag		4 069	8 690	4 117	8 413	4 356
Mobilnätoperatörer**	12 658	6 741	14 392	7 806	16 106	8 257
Tjänstetillhandahållare***				47	141	103

Källa: Post- och telestyrelsen, 9 december 2002

* Som aktivt kontantkort avses sådana som varit i bruk någon gång under de senaste 12 månaderna.

** Som mobilnätoperatör avses Telia, Tele2 och Vodafone.

*** Som tjänstetillhandahållare avses de företag som hyr nätkapacitet av mobilnätoperatörerna och vidare säljer till slutkund mobiltjänster under eget namn. Abonnemang till sådana tjänstetillhandahållare som ägs av de nätagande mobiloperatörerna ingår inte.

Tabell 13b

Mobila teletjänster - procentuell fördelning av intäkter från slutkund

	Helåret 1999	1:a halvåret 2000	Helåret 2000	1:a halvåret 2001	Helåret 2001	1:a halvåret 2002
Samtliga abonnemang och aktiva kontantkort*	100%	100%	100%	100%	100%	100%
GSM-kontraktssabonnemang		88%	87%	87%	86%	84%
Aktiva kontantkort		10%	11%	12%	14%	15%
NMT	6,3%	2,8%	2,2%	0,9%	0,8%	0,7%
Marknadsandelar - samtliga abonnemang och aktiva kontantkort				100%	100%	100%
Mobilnätoperatörer**				99%	99%	99%
Tjänstestillhandahållare***				0,6%	0,9%	1,2%
Fördelning privat/företag - samtliga abonnemang och aktiva kontantkort		100%	100%	100%	100%	100%
Privat		40%	40%	48%	48%	48%
Företag		60%	60%	52%	52%	52%

Källa: Post- och telestyrelsen, 9 december 2002

* Som aktivt kontantkort avses sådana som varit i bruk någon gång under de senaste 12 månaderna.

** Som mobilnätoperatör avses Telia, Tele2 och Vodafone.

*** Som tjänstestillhandahållare avses de företag som hyr nätkapacitet av mobilnätoperatörerna och vidare säljer till slutkund mobiltjänster under eget namn. Abonnemang till sådana tjänstestillhandahållare som ägs av de nätägande mobiloperatörerna ingår inte.

Tabell 14

Mobila teletjänster - antal från slutkund utgående trafikminuter (miljoner) i GSM- och NMT-näten

	1:a halvåret 2000	Helåret 2000	1:a halvåret 2001	Helåret 2001	1:a halvåret 2002
Utgående trafik från mobiltelefon till nationellt mobilnät					1 721
varav inom eget nät					1 029
Privat					701
Företag					1 020
Utgående trafik från mobiltelefon till nationellt fastnät					1 241
Privat					482
Företag					759
Internationellt utgående trafik				214	112
Privat					47
Företag					65
Totalt antal utgående trafikminuter	2 301	5 021	2 694	5 535	3 074
varav NMT				53	25
Privat	860	1 901	1 036	2 179	1 231
Företag	1 441	3 121	1 658	3 356	1 844
Mobilnätoperatörer*					3 038
Tjänstestillhandahållare**					37
Genomsnittligt antal trafikminuter per mobilkund och månad***	70	73	69	68	70
Privat			34	35	36
Företag			182	181	197

Källa: Post- och telestyrelsen, 9 december 2002

** Som mobilnätoperatör avses Telia, Tele2 och Vodafone.

*** Som tjänstestillhandahållare avses de företag som hyr nätkapacitet av mobilnätoperatörerna och vidare säljer till slutkund mobiltjänster under eget namn. Abonnemang till sådana tjänstestillhandahållare som ägs av de nätägande mobiloperatörerna ingår inte.

*** Genomsnittligt antal trafikminuter per månad = periodens totala antalet trafikminuter för mobil telefoni dividerat med det genomsnittliga antalet mobilkunder (GSM och NMT) under perioden.

Tabell 15
Mobila teletjänster - Internationell roaming i mobilnät - utgående trafikminuter (miljoner) och intäkter (miljoner kronor)

	1:a halvåret 2001	Helåret 2001	1:a halvåret 2002
Intäkter av internationell roaming i mobilnät			
Internationell roaming i Sverige*		740	374
Internationell roaming i Utlandet**			970
Antal utgående trafikminuter vid internationell roaming i mobilnät			
Internationell roaming i Sverige***		94	64
Internationell roaming i Utlandet****	99	203	110

Källa: Post- och telestyrelsen, 9 december 2002

* Med intäkter från internationell roaming i Sverige avses här intäkter från trafik genererad av abonnent till utländsk operatör då abonnenten befinner sig i Sverige och med hjälp av roaming ringer med svensk operatör.

** Med intäkter från internationell roaming i utlandet avses här intäkter från trafik genererad av abonnent till svensk operatör då abonnenten befinner sig utomlands och med hjälp av roaming ringer med utländsk operatör.

*** Med internationell roaming i Sverige avses här utgående trafik genererad av abonnent till utländsk operatör då abonnenten befinner sig i Sverige och med hjälp av roaming ringer med svensk operatör.

**** Med internationell roaming i utlandet avses här utgående trafik genererad av abonnent till svensk operatör då abonnenten befinner sig utomlands och med hjälp av roaming ringer med utländsk operatör.

Tabell 16
Mobila teletjänster - genomsnittlig månatlig intäkt*

	Helåret 1999	1:a halvåret 2000	Helåret 2000	1:a halvåret 2001	Helåret 2001	1:a halvåret 2002
Genomsnittlig intäkt per GSM-kontraktsubonnemang**			334	329	335	338
Genomsnittlig intäkt per kontantkort			53	56	58	56
Genomsnittlig intäkt per GSM-abonnemang	234	210	213	204	203	193
Privat				126	127	118
Företag				468	471	476
Mobilnätoperatörer***						194
Tjänsteställhandahållare****						144
Genomsnittlig intäkt per trafikminut (GSM och NMT)*****		2,81	2,74	2,73	2,73	2,50

Källa: Post- och telestyrelsen, 9 december 2002

* Genomsnittlig månatlig intäkt = periodens totala intäkter av mobila teletjänster (inkl. SMS-intäkter) dividerat med det genomsnittliga antalet abonnemang under perioden, samt dividerat med antalet månader under perioden.

** Exklusive kontantkort*

*** Som mobilnätoperatör avses Telia, Tele2 och Vodafone.

**** Som tjänsteställhandahållare avses de företag som hyr nätkapacitet av mobilnätoperatörerna och vidare säljer till slutkund mobiltjänster under eget namn. Abonnemang till sådana tjänsteställhandahållare som ägs av de nätagande mobiloperatörerna ingår inte.

***** Genomsnittlig intäkt per trafikminut = periodens totala intäkter av mobila teletjänster (exklusive intäkter av SMS) dividerat med det totala antalet trafikminuter för mobil telefoni under perioden.

Tabell 17
Mobila teletjänster - SMS-meddelanden*

	<i>Helåret 1999</i>	<i>1:a halvåret 2000</i>	<i>Helåret 2000</i>	<i>1:a halvåret 2001</i>	<i>Helåret 2001</i>	<i>1:a halvåret 2002</i>
Antal skickade SMS (miljoner)	141	161	473	448	1 020	615
Privat		128	376	384	870	527
Företag		33	97	64	150	88
Intäkter av SMS (miljoner kronor)		281	619	489	1 111	682
Privat		228	486	412	945	573
Företag		52	133	77	166	109
Genomsnittligt antal skickade SMS per GSM-kund och månad**		5,2	7,1	11,7	12,9	14,3
Privat				13,0	14,1	15,5
Företag				7,4	8,5	9,7
Genomsnittlig intäkt per skickat SMS*** (kronor)		1,75	1,31	1,09	1,09	1,11
Privat		1,78	1,29	1,07	1,09	1,09
Företag		1,61	1,37	1,20	1,10	1,24
Genomsnittlig intäkt av SMS per GSM-kund och månad (kronor)		9,0	9,4	12,8	14,0	15,8
Privat			9,1	14,0	14,8	16,8
Företag			7,9	8,9	9,5	12,1

Källa: Post- och telestyrelsen, 9 december 2002

* Short Message Services

** Genomsnittligt antal skickade SMS per GSM-kund och månad = periodens antal skickade SMS dividerat med det genomsnittliga antalet GSM-kunder under perioden, samt dividerat med antalet månader under perioden.

*** Genomsnittlig intäkt per skickat SMS = periodens antal skickade SMS dividerat med periodens intäkter av SMS.

Internetaccess och access med högre överföringskapacitet

Tabell 18a						
Internet - antal aktiva kunder till Internetaccess per accessform						
	31 dec. 1999	30 jun. 2000	31 dec. 2000	30 jun. 2001	31 dec. 2001	30 jun. 2002
Internetkunder - privat	1 673 200	1 838 400	2 064 200	2 277 000	2 567 000	2 784 400
PSTN* (Modem upp till 56 kbps)		1 736 000	1 853 400	1 911 100	2 055 600	2 142 800
ISDN**		62 600	73 100	75 500	70 100	66 000
xDSL***		4 000	22 100	116 000	223 000	315 400
PLC*** (elnätskommunikation)					x	x
Kabel-TV		33 500	56 000	91 600	111 500	127 000
Radio				500	1 000	1 800
Övrig fast access****		2 300	59 600	82 300	105 800	131 400
Internetkunder - företag	206 800	221 000	242 600	258 800	261 400	252 800
PSTN (Modem upp till 56 kbps)		167 200	177 700	184 200	178 400	158 900
ISDN		44 700	53 300	59 600	54 200	50 500
xDSL		700	4 100	6 900	18 500	31 400
PLC (elnätskommunikation)					x	x
Kabel-TV			300	100	500	700
Radio				100	400	700
Övrig fast access		8 400	7 200	7 900	9 400	10 600
Totalt antal Internetkunder	1 880 000	2 059 400	2 306 800	2 535 800	2 828 400	3 037 200
PSTN (Modem upp till 56 kbps)		1 903 200	2 031 100	2 095 300	2 234 000	2 301 700
ISDN		107 300	126 400	135 100	124 300	116 500
xDSL		4 700	26 200	122 900	241 500	346 800
PLC (elnätskommunikation)					x	x
Kabel-TV		33 500	56 300	91 700	112 000	127 700
Radio				600	1 400	2 500
Övrig fast access	3 800	10 700	66 800	90 200	115 200	142 000

Källa: Post- och telestyrelsen, 9 december 2002

* Public Switched Telephone Network.

** Integrated Services Digital Network.

*** Digital Subscriber Line.

**** Power Line Communications.

***** För privatkunder avses nästan uteslutande fiber-LAN.

Tabell 18b
Internet - procentuell fördelning av antal aktiva kunder till Internetaccess per accessform

	31 dec. 1999	30 jun. 2000	31 dec. 2000	30 jun. 2001	31 dec. 2001	30 jun. 2002
Internetkunder - privat	100%	100%	100%	100%	100%	100%
PSTN* (Modem upp till 56 kbps)		94,4%	89,8%	83,9%	80,1%	77,0%
ISDN**		3,4%	3,5%	3,3%	2,7%	2,4%
xDSL***		0,2%	1,1%	5,1%	8,7%	11,3%
PLC*** (elnätskommunikation)					x	x
Kabel-TV		1,8%	2,7%	4,0%	4,3%	4,6%
Radio				0,02%	0,04%	0,06%
Övrig fast access****		0,1%	2,9%	3,6%	4,1%	4,7%
Internetkunder - företag	100%	100%	100%	100%	100%	100%
PSTN (Modem upp till 56 kbps)		75,7%	73,2%	71,2%	68,2%	62,9%
ISDN		20,2%	22,0%	23,0%	20,7%	20,0%
xDSL		0,3%	1,7%	2,7%	7,1%	12,4%
PLC (elnätskommunikation)					x	x
Kabel-TV			0,1%	0,04%	0,2%	0,3%
Radio				0,04%	0,2%	0,3%
Övrig fast access		3,8%	3,0%	3,1%	3,6%	4,2%
Totalt antal Internetkunder	100%	100%	100%	100%	100%	100%
PSTN (Modem upp till 56 kbps)		92,4%	88,0%	82,6%	79,0%	75,8%
ISDN		5,2%	5,5%	5,3%	4,4%	3,8%
xDSL		0,2%	1,1%	4,8%	8,5%	11,4%
PLC (elnätskommunikation)					x	x
Kabel-TV		1,6%	2,4%	3,6%	4,0%	4,2%
Radio				0,02%	0,05%	0,08%
Övrig fast access		0,2%	2,9%	3,6%	4,1%	4,7%

Källa: Post- och telestyrelsen, 9 december 2002

* Public Switched Telephone Network.

** Integrated Services Digital Network.

*** Digital Subscriber Line.

**** Power Line Communications.

***** För privatkunder avses nästan uteslutande fiber-LAN.

Tabell 19
Internet - antal aktiva kunder till Internetaccess med högre överföringskapacitet

	30 jun. 2000	31 dec. 2000	30 jun. 2001	31 dec. 2001	30 jun. 2002
Antal kunder till Internetaccess med högre överföringskapacitet*	48 900	149 500	305 400	470 100	619 290
Privat	39 800	137 700	290 400	441 300	575 850
Företag	9 100	11 800	15 000	28 800	43 440
Antal kunder till Internetaccess med 2 Mbps eller mer i överföringskapacitet				103 300	118 600
Privat				99 000	112 800
Företag				4 300	5 800

Källa: Post- och telestyrelsen, 9 december 2002

* Avser accessformerna xDSL, PLC, Kabel-TV, radio, satellit och övrig fast access.

Tabell 20a
Internet - intäkter av Internetaccess från slutkund (miljoner kronor)*

	Helåret 1999	1:a halvåret 2000	Helåret 2000	1:a halvåret 2001	Helåret 2001	1:a halvåret 2002
Intäkter för Internetaccess - privat	1 652	1 065	2 240	1 409	2 867	1 746
Anslutnings- och andra engångsavgifter			126	129	298	139
Fasta avgifter för ständig uppkoppling**			79	210	493	659
Abonnemangsavgifter vid uppringd access***			290	120	276	123
Minutbaserade trafikintäkter		903	1 745	950	1 800	825
Intäkter för Internetaccess - företag	904	550	1 307	846	1 759	872
Anslutnings- och andra engångsavgifter			44	30	84	61
Fasta avgifter för ständig uppkoppling			506	456	952	531
Abonnemangsavgifter vid uppringd access			154	25	49	36
Minutbaserade trafikintäkter		274	605	336	674	244
Totala intäkter för Internetaccess	2 556	1 615	3 548	2 255	4 626	2 617
Anslutnings- och andra engångsavgifter			170	158	382	199
Fasta avgifter för ständig uppkoppling			585	666	1 444	1 190
Abonnemangsavgifter vid uppringd access			444	145	326	158
Minutbaserade trafikintäkter		1 177	2 349	1 286	2 474	1 069

Källa: Post- och telestyrelsen, 9 december 2002

* Inkluderar ej samtrafikintäkter, koncerninterna intäkter eller mobil Internet [GSM].

** Inkluderar även fast avgift för viss avtalad uppkopplingstid.

*** Avser ej ständig uppkoppling.

Tabell 20b
Internet - procentuell fördelning av intäkter av Internetaccess från slutkund*

	Helåret 1999	1:a halvåret 2000	Helåret 2000	1:a halvåret 2001	Helåret 2001	1:a halvåret 2002
Intäkter för Internetaccess - privat	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Anslutnings- och andra engångsavgifter			6%	9%	10%	8%
Fasta avgifter för ständig uppkoppling**			4%	15%	17%	38%
Abonnemangsavgifter vid uppringd access***			13%	8%	10%	7%
Minutbaserade trafikintäkter		85%	78%	67%	63%	47%
Intäkter för Internetaccess - företag	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Anslutnings- och andra engångsavgifter			3%	3%	5%	7%
Fasta avgifter för ständig uppkoppling**			39%	54%	54%	61%
Abonnemangsavgifter vid uppringd access***			12%	3%	3%	4%
Minutbaserade trafikintäkter		50%	46%	40%	38%	28%
Totala intäkter för Internetaccess	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Anslutnings- och andra engångsavgifter			5%	7%	8%	8%
Fasta avgifter för ständig uppkoppling**			16%	30%	31%	45%
Abonnemangsavgifter vid uppringd access***			13%	6%	7%	6%
Minutbaserade trafikintäkter		73%	66%	57%	53%	41%

Källa: Post- och telestyrelsen, 9 december 2002

* Inkluderar ej samtrafikintäkter, koncerninterna intäkter eller mobil Internet [GSM].

** Inkluderar även fast avgift för viss avtalad uppkopplingstid.

*** Avser ej ständig uppkoppling.

Tabell 21				
Internet - intäkter från Internetrelaterade tjänster från slutkund (miljoner kronor)*				
	<i>Helåret 2000</i>	<i>1:a halvåret 2001</i>	<i>Helåret 2001</i>	<i>1:a halvåret 2002</i>
Totala intäkter från Internetrelaterade tjänster från slutkund**	74	63	218	108

Källa: Post- och telestyrelsen, 9 december 2002

* Beaktar endast intäkter som ISP:er har för dessa tjänster. De tjänster som avses är exempelvis intäkter från e-post (endast de intäkter från e-posttjänster som inte ingår i accessabonnemang), webbhotell, säkerhetstjänster (ex. antivirus, brandvägg), "egen hemsida", portal-tjänster, databastjänster, backup-tjänster, hosting, streaming samt service och support. Inkludera ej intäkter från tredje part. Inkludera ej intäkter som ingår som del i accessabonnemang. Inkludera ej heller samtrafikintäkter, koncerninterna intäkter och intäkter från tredje part.

** Intäkter för 2000 och första halvåret 2001 avser Internetrelaterade mervärdetjänster så som hosting, databastjänster, backup-tjänster mm.

Tabell 22						
Internet - tillväxt, penetration och genomsnittlig intäkt (kronor)						
	<i>Helåret 1999</i>	<i>1:a halvåret 2000</i>	<i>Helåret 2000</i>	<i>1:a halvåret 2001</i>	<i>Helåret 2001</i>	<i>1:a halvåret 2002</i>
Tillväxt av antal kunder till Internetaccess		10%	12%	10%	12%	7%
Privat		10%	12%	10%	13%	8%
Företag		7%	10%	7%	1%	-3%
Tillväxt av antal kunder till Internetaccess med högre överföringskapacitet			206%	104%	54%	32%
Privat			246%	111%	52%	30%
Företag			30%	27%	92%	51%
Tillväxt av antal kunder till Internetaccess med 2 Mbps eller mer i överföringskapacitet						15%
Privat						14%
Företag						35%
Kunder med Internetaccess som andel av antal hushåll*						
Internetaccess	38%	42%	47%	52%	59%	64%
Högre överföringskapacitet		0,9%	3,2%	7%	10%	13%
Överföringskapacitet med 2 Mbps eller mer					2,3%	2,6%
Genomsnittlig intäkt per kund och månad**	128	137	141	155	150	149
Privat	93	101	100	108	103	109
Företag	396	429	485	562	582	565
Genomsnittligt antal trafikminuter per kund och månad*** (PSTN och ISDN)				8,75	8,41	6,14

Källa: Post- och telestyrelsen, 9 december 2002

* Förhållandet kunder med Internetaccess som andel av antal hushåll är beräknade genom att dividera antalet privata Internetkunder med antalet kosthushåll i Sverige (som enligt SCB:s inkomstfördelningsundersökning var 4 349 000 vid slutet av 1999 och 4 363 000 vid slutet av 2000). Samma antal kosthushåll som för 2000 har använts för samtliga datumen efter 2000. Hansyn har inte tagits till att ett hushåll kan ha flera Internetabonnemang, varför värdet endast i runda tal uppger om penetrationen i Sverige.

** Genomsnittlig intäkt per Internetkund = periodens intäkter delat med det genomsnittliga antalet Internetkunder under perioden.

*** Avser uppringt internet.

Deltagarlista

Tabell 23 Företag som deltagit i studien	
AB Stokab Abonnera i Sverige AB ACN Communications Sweden AB Ahhaaa AB Amazingports	Primatera AB QuickNet AB Respons AB RSLCOM Sweden AB Secom Venture AB
Balder Tech AB BIP Bottnia Internet Provider AB BOA Broadband Optical Access AB Borderlight AB Calypto Internetservice AB	Sense Communications International ASA SiHi Scandinavia AB Skellefteå Kraft Elnät AB Spray Network AB SuperTel Sverige AB
Cenara AB Communication Provider in Stockholm AB Dial n' Smile AB Digisip AB Direct2Internet Nordic AB	Surephone AB Surfbuy Excipio AB Swedish Radio Supply AB Swefour AB Svenska UNTS Nät AB
Djuice Sverige AB Duviolla AB Energiverken i Halmstad AB Eric Comm AB Fortum (HemEI)	Sydskraft Bredband Tele2 Sverige AB Telenor Business Solutions AB Telia AB Tiscali AB
Fujitsu Invia AB Generic Mobile Systems Sweden AB Glocalnet AB Gotlands Energiverk AB Göteborg Energi GothNet AB	TMI Sweden Transcom AB Ulricehamns Energi AB Unicorn Telecom UPC Sverige AB
Home Assistance i Sverige AB Intracom AB IP-Only Telecommunications AB iSpace Telecom Koncernen för Leissner Data AB	Utfors AB Vattenfall AB Ventelo Sverige AB Viatel Sweden AB Viking Telecom AB
Mint AB NetConnection i GBG AB Netlink AB NETnet AB Plusenergi AB	Wireless Maingate Vodafone Sverige AB WorldCom AB Östkraft AB

Radera ej denna rad – all text i huvuddokumentet måste läggas ovanför Endast bilagor hamnar efter